

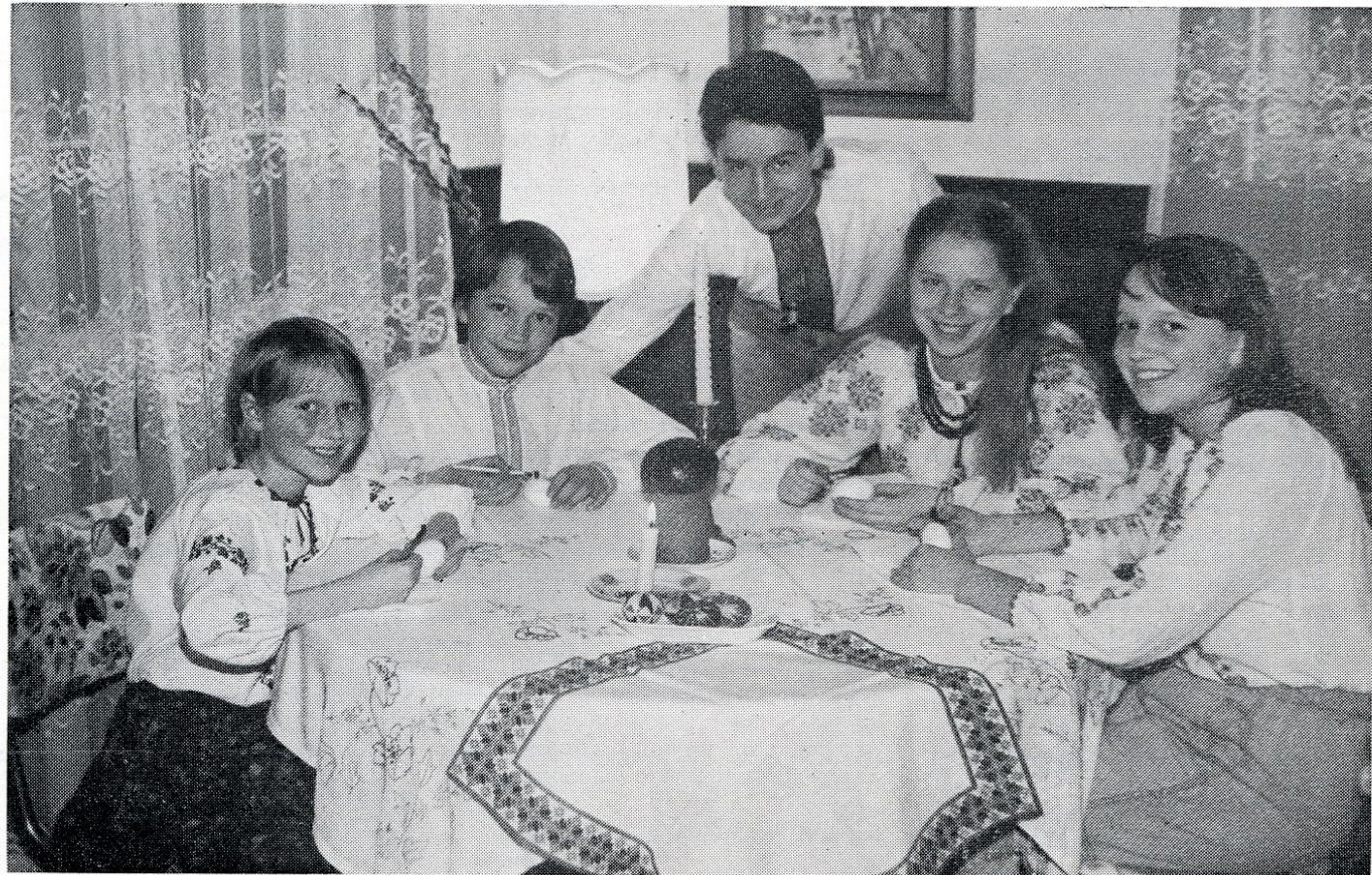
Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XXXV

КВІТЕНЬ — 1985 — APRIL

ч. 343

Малювання писанок.

Зліва: Ганнуся, Микола та Олександер Ємець, Ліля Середа і Оленка Ємець.

Фото Ів. Корця
Квітень 1985 р.

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Gregory Hawryluk
18 Meadowbrook Ave.
St. Catherines, Ont., L2M 7H1

Ihor J. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J. 08525

Leonid Jemetz,
25-1 Amboy Road,
Warren, N. Y. 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

Австралія:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.
Голова ЦК: О. ПОШИВАНИК

Редакція:

Л. Ліщина, С. Голубенко,
Ю. Криволап, В. Родак,
Л. Лисий, О. Пошиваник,
Ю. Смик, О. Харченко,
Л. Павлюк.

Адміністратор Зіна Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: A. Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630, USA

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 15.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.50 дол.

В Австралії 10.00 дол. (австраї.)
Ціна одного примірника: 1.20 дол.

В Англії і Німеччині 11.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.25 дол.

В усіх інших країнах Європи 10.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В усіх країнах Південної Америки 9.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 75 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє
число журнала, за яке заплачено передплату.
За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтер-
національні купони (International coupon) на суму 50 канадий-
ських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мозу, рукописи
не повертає

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди
відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,
Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Л. Костенко. М. Вірний — Со-
кіл з Полтавщини. О. Стовба — Проліски на пам'ять маєстра. А. Лис-
ий — Незабутня подія. Україна в англомовних виданнях. В. Коло-
сюк — Над хатою баби Мар'яни мерехтять золоті зорі. С. Перемиль-
— Арешт. 5-ий кобзарський табір ОДУМ-у на оселі "Україна" В.
Баштур — Весільні дзвони. Сторінка ЮнОДУМ-у. Листи до редакції.

Микола ВІРНИЙ

СОКІЛ З ПОЛТАВЩИНИ

Доповідь виголошена на Вечорі Пам'яти Василя Симоненка в Торонто 31-го березня 1985 р.

"Знаєте, є така радість
І є таке дивне щастя:
Днини ясної ради
Соколом з неба впости.

...

Там, де Дніпро кобзарює,
Там, де могили високі,
В сінях Онисі старої
Впав блискавицею сокіл.

...

"Симоненкові", Богдан Стельмах.

8 січня 1935 — 14 грудня 1963... Оде ѹ усе. Це дати його життя. Яке коротке життя у цього полтавця. Він скінчив його на двадцять восьмому році в Черкасах, у самій серцевині української землі, в Шевченковім краю.

У нього не було дитячого дитинства. Не мав, бо "його в самій зав'язі опалила війна своїми чорними ураганами". Він передчасно мужнів в обставинах, де "гули жорна окупаційні, ті нена-висні жорна біди, що їх "із кам'яного віку на танках варвари з Європи привезли". Його дитинство було серед горя й сліз, серед нестримного ридання матерів, що "безуміли від горя над фронтовими похоронками". Скупіше скупого бу-

ло його дитинство. Воно бавилось мінами й снарядами...

Нелегко жилось йому і після війни. Він, як і багато, і багато інших був напівсиротою. У нього не було батька. Була лише мати і сивий дід. І саме отої дідусь, батько Василевої матері, навчав майбутнього поета одвічної мудrosti творчості народної.

Мабуть таки від дідівських казок та пісень рідної землі зродилася нескорена вдача юнака, прагнення до справедливості.

"А що вже правдолюбець був, — згадує його вчителька Марія Йосипівна, — страх, як не любив неправди, — якою і де б вона не зустрічалася на його шляху. І вчитись було нелегко, і жити було сутужно. А Василеві ж доводилося ходити до школи за 9 кілометрів. А рука тягнеться до паперу, вірші просяться в рядки. Коли ж їх писати? У розмові з хлопцями Василь казав: "Схоплююся дуже рано, іду до річки, в комиші, і там фантазую, скільки завгодно".

Нелегко Василеві було й в університеті. Як згадує один із його приятелів: "Жилося нам матеріально нелегко. Ми — діти війни. ... в того батька нема, в того — матері. Одягалися далеко бідніше, ніж зараз. Але, хай мені пробачать сьогодні студенти, ми на те якнайменше звертали уваги. Жили повнокровним духовним життям...".

Мабуть з дитинства скопив, усвідомив одну із істин, що перетворює, оновлює і заквітчує зем-

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З ВЕЛИКИМ СВЯТОМ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

в і т а є м о

ОДУМІВЦІВ, НАШІХ ПРИХИЛЬНИКІВ, СПІВРОБІТНИКІВ,

ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ВСІХ УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНІ

ТА ПОЗА НЕЮ СУЩИХ.

Центральний Комітет ОДУМ-у, Головні Ради Старших Виховників
ОДУМ-у в США, Канаді та Німеччині, Дирекції корпорацій осель
"Україна" і "Київ". Редакція та Адміністрація жур. "Молода Україна"

лю тільки любов — любов до рідної землі, до людей, до праці.

Збагнувши це, він і нам дав зрозуміти, що й за короткого життя можна багато чого зробити, якщо всього себе присвятити тій землі на якій народився і рідному народові.

Це відчуваємо з усієї його творчості. І з художньо-прозових творів, і з публістики, і особливо з поезії.

Хто ж сьогодні не знає оті КРИЛАТИ тепер слова:

"...Ради тебе перли в душі сію,
Ради тебе мислю і творю,
Хай мовчать Америки й Росії,
Коли я з тобою говорю."

Це з його вірша "Задивляюсь у твої зіниці". І з цим віршем пов'язаний цікавий епізод про який розповів згодом один із друзів Василя:

"Пригадую — вечір в Черкаському педінституті. Виступ Василя був найцікавішим, найяскравішим... Відчувалося, що його там любили, бо саме його ім'я викликало хвилю оплесків. Але хтось з тих, що не дуже заслухується віршами, в силу вродженої або натренованої пильності зафіксував непевний звук і тут же, щоб налякати, послав записку: "Яку це Ви самостійну Україну маєте на увазі, коли пишете — "Хай мовчать Америки й Росії..." або "Маю я святе синівське право з матір'ю побуту на самоті".

Василь спокійно і наче недбало прочитав цю записку і сказав:

"У мене Україна одна. Якщо автор запитання знає другу — хай скаже. Будемо вибирати".

Такою була його лаконічна і по-справжньому народна простота і мудрість."

Василь Симоненко — явище воїстину дивовижне в сучасній українській літературі.

Знаємо з досвіду, як легко і просто називати себе сином народу, та як важко і далеко не кожному випадає щастя бути достойним цього високого імені. Легко і просто говорити про свою любов до України, важко і далеко не кожному вдається любити її.

Найулюбленішою темою поета — тема про Україну. І ця тема у віршах його, як стверджують критики, часто перегукується з творами Шевченка, Лесі Українки, Володимира Сосюри.

Україна і волелюбний народ, в єдності з яким поет відчуває силу і наснагу:

"Я вродливий з тобою,
Розумний з тобою,
У тобі моя ніжність і серце мое.
Облягли нас тумани.
У їхньому клочці
Піднімаються сумніви, мов
комиші.

Ти не бійся дивитись
В мої розтривожені очі,
Очі —
Вікна моєї душі."

("У душі моїй...")

Не знаю, як хто, а автор цієї доповіді серйозно зацікавився поезією Василя Симоненка вже після смерті його, коли в 1965 році видавництво "Пролог" у Сполучених Штатах видало збірку його поезій під назвою "Берег чекань". Упорядив її, написав передову і коментарі відомий літературознавець Іван Кошелівець. У книжці — вірші із збірок: "Тиша і грім", "Земне тяжіння"; крім того, поезії, змінені цензурою, а також заборонені на Україні. В кінці, вміщено вірші, присвячені Симоненкові та статті про його творчість, написані його друзями.

Іван Кошелівець у статті "Симоненко — ідея" пише:

"Симоненко — єдиний поет, що викристалізувався в провінції і вініс свій струмінь в поезію — струмінь оголеної правди і непідкупної честі. Він знов народ в його побуті, як селянський син. Знав село по своїх заболочених чоботях як працівник газети. Але він дивився на життя не як представник, а як людина, як син дивиться на безпорадну матір.

Він піднісся до верхніх щаблів сучасної культури і умів бачити колгоспника на тлі космічного віку — весь діапазон крайностей життя і — "парадоксів доби";

Цілую руки, що крутили жорна
У переддень космічної доби.

Над цими словами не усміхнеться навіть випенщений серед міських достатків блазень, що не любить села не то за високі ціни на базарі, не то за бідність і неосвіченість."

Глибинне розуміння Симоненком, — продовжує далі літературознавець Іван Кошелівець, — значення свого кореня, постійне відчуття сили, що йде від рідної землі, відчуття радості й гіркоти обов'язку перед рідним народом — все це було у нього таке елементарно сильне, як і слова:

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2204 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N4

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE
УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

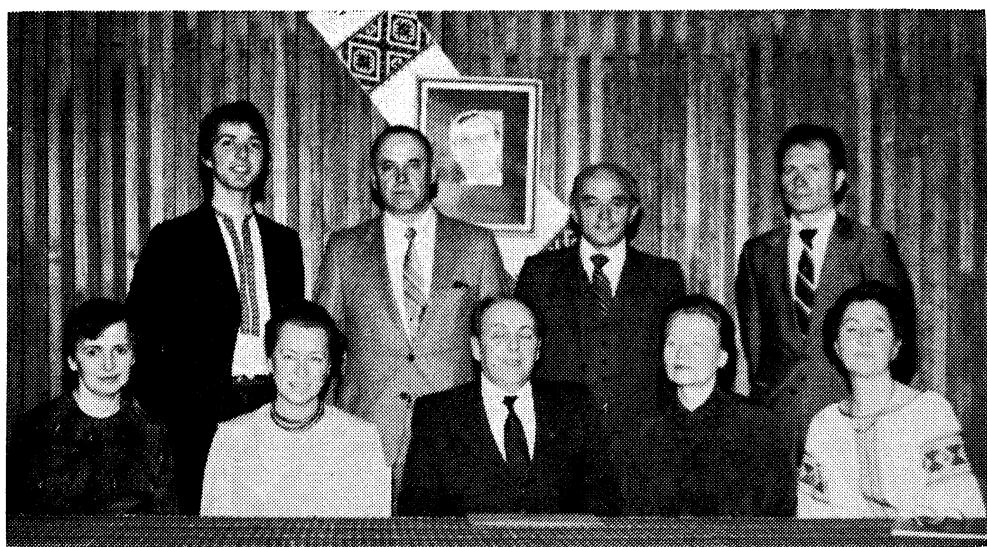
Tel.: 763-5666

Частина учасників в мистецькій частині вечора пам'яти Василя Симоненка.

Зліва сидять: Надя Ковальчук, Зіна Прусаченко-Зубович, Микола Француженко (доповідач), Ніна Теліжин і Валентина Родак.

Стоять: Олег Хабурський, Олександер Харченко, Ярослав Соколик (голова Комітету Українців Канади відділ в Торонто) і Леонід Ліщина.

Торонто, 31 березня 1985
фото Ів. Корця

Я без тебе нічого не значу,
Ніби птиця без крил.

Як це громадянське кредо Симоненка підносилося над тисячами дзвінких патріотичних декларацій!

Ствердження і висновки літературознавця Івана Кошелівця перегукуються з поглядами письменника, академіка Олеся Гончара, який у своїй вступній статті до збірки поезій і прози "Лебеді материнства" дає таку оцінку творчості поета:

"Непідробна глибока народність органічно притаманна його творчості, його поглядам на світ і на життя, на своє покликання в ньому. Перед нами молода людина, яка до важливих життєвих істин здобулась сама, жила своїм розумом, непозиченими уявленнями; перед нами образ людини, для якої етичною нормою стала сурова, майже аскетична вимогливість до себе, прагнення самовдосконалюватись, готовність взяти будь-який труд, будь-який випроб на себе ради щастя народу, Батьківщини, людства."

А відомий за межами батьківщини літературознавець, проф. Петро Васильович Одарченко, спрямовує нашу увагу на виступи Василя Симоненка проти демагогів і брехунів, які "своєю безгосподарністю нищать людську працю і щедроти нив" ("Некролог кукурудзяному качанові, що згинув на заготпункті"). Гостро виступає він і проти національного й політичного поневолення українського народу, малює перед нами всю страшну історію російської тюрми народів, продовженням якої є СРСР з його розстрілами, масовими розстрілами, невинних людей. ("Брама")

І мабуть, думаючи про Великого Кобзаря, з "силою властивою гнівному слову" його, Василь Симоненко, — підкреслює П. В. Одарченко, — "проклинає сталінських катів", "віщує їм смерть", пророкуючи їм "суд народний". ("Гранітні обеліски")

Розумів дійсність страшну його часів поет і не дивно отже, що одна із найсильніших поезій Ва-

силя Симоненка, — за визначенням і П. Одарченка і І. Кошелівця, — спрямована "проти російського імперіалізму й безоглядного сучасного російського шовінізму..." — "Курдському братству", епіграф до якої поєт взяв з поеми Шевченка "Кавказ": "Борітесь — поборете!". Подібність, чи схожість між "Кавказом" і "Курдським братом" разюча:

"О, курде, бережи свої набої,
Але життя убивців не щади!
На байстрюків свавілля і розбою
Кривавим смерчем, бурею, впади! — "

Бачив і розумів поет, як і свої і чужі хочуть перетворити його народ, його батьківщину в щось безлике і всім їм він дає рішучу відсіч, зокрема своїм віршем під назвою: "Де зараз ви, кати моого народу?"

"Народ мій є! Народ мій завжди буде!
Ніхто не перекреслить мій народ!
Пощезнуть всі перевертні й приблуди
І орди завойовників — заброд!"

На погляд поета-літературознавця Івана Дзюби Василь Симоненко "перш за все поет національної ідеї". Він за словами цього щойно згаданого літературознавця почав з "плітких сентенцій, а прийшов до філософсько-політичного думання, до творення ідей, до поезії, як арені самостійного мислення. Від газетярського моралізування до високої публіцистичності, до політичної лірики шевченківського зразка. Від звичайних силогізмів він ішов до сердечної повноти і чуттєвої краси".

Іван Драч говорячи про Симоненка, як про приклад і натхнення для всіх нас, підкреслює, що "Симоненко належав до числа тих, хто гостро відчував зв'язок національної ідеї з усіма загальнолюдськими цінностями, з поняттям людської гідності, чести, совісти, з поняттям особистої та

соціальні етики і справедливості. Власне, саме ці поняття гідності, совісти й справедливості й привели його до національної ідеї, нового усвідомлення України".

Наголошуєчи "моральний урок, урок громадської етики, який дав В. Симоненко", а дав він цей урок усім українським інтелігентам і на Україні і поза Україною сущим, Іван Дзюба спрямовує нашу увагу ось на що:

"Бувають епохи, коли вирішальні битви відбуваються на площині соціальної моралі, громадської поведінки, коли навіть елементарна людська гідність, опираючись брутальному тискові, може стати важкою, бунтівничою, революційною силою. До таких епох, на мою думку, великою мірою належить і наша доба. (...)

...ніщо інше не має зараз такого значення, як висота громадської поведінки. Нічого іншого люди так не ждуть, як живого прикладу героїчної громадської поведінки. Людям потрібен цей приклад тому, що їм потрібна певність, що й сьогодні таке героїчне діяння можливе, і що сьогодні воно не безплідне, і сьогодні, як і завжди, безумсто храбрих — вот мудрість жизни! І сьогодні, а може сьогодні, як ніколи — можна і треба боротися!"

"Ось у цьому й полягає головний урок В. Симоненка. Особиста принциповість, безкомпромісність і спокійна мужність сполучились у нього з високим і зобов'язуючим громадським почуттям, людська гідність і самоповага, людська честь і совість були в його розумінні головною підставою громадського життя, в його творчості відбилося становлення серед української молоді нового самопочуття, де крізь нашарування минулої доби цупко проростає вічна зелень і юнь людської гідності, людської розкішості і незалежності і невичерпного людського духу, що тіло рве до бою!, що кличе стояти за свій народ і в цьому покладати смисл свого життя."

"...

Не забувайте, виродки, ніде:
Народ май! В його гарячих жилах
Козацька кров пульсує і гуде."

АРКА ЗАХІД

2282 Bloor Street West — Toronto 9, Ont.
Tel.: 762-8751

В нас можна набути • книжки • українські часописи та журнали • пластинки • друкарські машинки • різьбу та кераміку • полотна • нитки і вишивки.

Маємо великий вибір дарунків на різні окazii.

ПРОСИМО ЛАСКАВО НАС ВІДВІДАТИ!

Так, Василь Симоненко, який був "людиною немилосердно самокритичною і вічно собою незадоволеною" був проти бездушного одописання, того, яке позначалось "школярським підлим прагненням зробити все гладенько-правильним"!

Він закликав оспівувати індивідуальність, людину, людську працю з внутрішнім змістом.

Він був за поезію, яка була, є і буде "творчістю, а не механізованим процесом віршування".

Мабуть, саме тому він шанував, позначену печаттю зрілости, вишукану, — за його словами, — "майже віртуозну простотою почерку та глибиною думок" поезію Ліни Костенко. Він цінував її поезію, бо вона "вводить нас у світ людських почуттів і роздумів".

Його турбувало те, що молоді поети, а їх не мало, перебувають "в полоні загально-декларативних понять і, пишучи про працю, обмежуються вигуками та закликаннями".

Він любив безкомпромісну чесність і саме тому йому тоді припала до душі поезія тоді ще молодих поетів Івана Драча, Ліни Костенко, Миколи Вінграновського, Роберта Третякова, Віталія Коротича..

Він казав, що цих "та деяких інших молодих поетів можна і треба цінувати без жодної зникки на молодість".

Він був також проти поблажливості до поетів. Взагалі, — казав він, — поблажливості не місце в літературі, вона тільки псує письменників". На його погляд, потрібна сурова і нещадна критика, яка б розвивала і збагачувала наш мозок, а не самолюбство. Повірити в свою геніальність можна без улесливості рецензентів. Для цього особливих розумових задатків не треба. А вчинити суд над самим собою може далеко не кожен. — каже Василь Симоненко. Якщо ж поет уміє тільки ображатися на критику, він уже не поет. ...Про все це кажу тому, що на мою гадку, — продовжує далі Василь Симоненко, — критика для письменницької праці має величезне значення. Тільки тоді, коли в літературному гаю частіше працюватиме гостра критична сокира, у нас менше "проізростатиме дерев невизначених порід."

Ми навели кілька прикладів з публіцистичних творів Василя Симоненка. І в цьому жанрі, як бачимо, його початок був чисто публіцистичний, вірніше ЧИСТИЙ, як і в усьому іншому. Цього, очевидно, не могли не завважити критики і друзі. Тож недарма цінитель його творчості, сам дуже популярний письменник, академік Олесь Гончар, заторкуючи багатою художню політру Василя каже, що "Симоненко сміливо випробовує в різних жанрах. Поряд із творами громадянської та інтимної лірики (ці мотиви в нього часто гармонійно зливаються в однорідний поетичний сплав) з-під пера виходять і дошкульні сатиричні епітафії, і твори такого улюблена народом жанру, як байка, він пише віршовані жарти й казки для дітей, зігріті теплим гумором, усмішкою, народним дотепом. Буває він різкий, іноді зумисне грубуватий, але й тоді під покровом цього відчувається щира, відкрита до ніжності душа. Творчий діапазон його щодалі розширювався, про що

свідчать зокрема й художня проза молодого митця, його оповідання, в яких він теж залишається поетом."

І слушно каже наш відомий і заслужений громадсько-культурний діяч і літературознавець з Австралії, Дмитро Чуб, у підсумкові своєї розвідки, присвяченої творчості Василя Симоненка, що "в його особі наша література втратила найбільшого поета після Максима Рильського та неокласиків."

Він жив недовго. Він творив недовго, а за тих вісім років, — за словами Дмитра Чуба, — створив багато перлин української поезії.

"Серед літераторів трапляються й такі, без яких їхня доба могла б спокійно обійтись, нічого істотного не втративши. А є такі, що стають виразниками свого часу, живими нервами його драм і борінь, відтворюють у собі самий дух епохи, — її кровообіг проходить крізь них. Є такі, чия творчість стає мовби часткою нашого буття, часткою повітря, яким ми дихаєм, і тих ландшафтів, що нас чарують, і помислів, що ними живем. Симоненко такого типу поет. По таких читач вивіряє свої емоції, свої заповітні думи."

Це слова цитованого нами попередньо академіка Олеся Гончара.

Так, він жив недовго. Він юнаком вже зрозумів, що тільки любов до рідної землі, до людей, до їх праці перетворює, оновлює і заквітчує землю.

І він не лукавив з словом. Писав від душі, від серця для людей з душами, для людей з серцями.

Він — не модерніст заради модернізму, ні. Він — модерний красою відродженої ним правди в художньому слові.

"Є ж така дивна радість..."

Там, де Дніпро кобзарює,
Там, де могили високі,
В сінях Онисі старої
Впав блискавицею сокіл.

Є ж така дивна радість,
Є ж таке дивне щастя, —
Днини ясної ради
Сколом з неба впасті."

БІБЛІОГРАФІЯ

1. "Витязь молодої української поезії", Олесь Гончар, вступна стаття до книги Василя Симоненка "Лебеді материнства", Київ, видавництво "Молодь", 1981 р.
2. "На березі чекань", Василь Козак часопис "Українські вісті" 13 січня 1985 р., ч. 2 (2633), ст. 2; продовження цієї статті в наступному числі 3(2634), 20 січня 1985 р., ст. 2.
3. "Іспит часом", Борис Олійник, газета "Літературна Україна", 4 серпня 1981 р., 62 (3899), ст. 2.
4. "У хороший Шевченків слід ступаючи", Іван Кошелівець, вступна стаття до підготованої ним до друку творів Василя Симоненка під назвою "Бе-

ВЕЛИКОДНЕ ПОБАЖАННЯ

З нагоди великих свят Воскресення Христового вітаємо Нескорений Український народ на Рідних Землях, іого одержимих борців за правду, волю і справедливість як для свого народу, так і для всього людства.

Вітаємо Українську Спільноту в діаспорі і проводи її церковних, політичних і громадських організацій та установ.

Нехай Воскресення Христове сповнить нас надією остаточної перемоги добра над злом, правди над неправдою, життя над смертю.

Нехай істина Христової перемоги скріпить нашу віру, сповнить нас радістю та переконанням, що наспів день Воскресіння нашої Батьківщини.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Президія Секретаріату
Світового Конгресу Вільних Українців

рег чекань", видавництво "Пролог", 1965 р. ст. 7-60.

5. "Василь Симоненко", Петро Одарченко, журнал "Молода Україна", Торонто, січень 1980 р., ч. 285, ст. 1-4.

6. "Василь Симоненко", доповідь Івана Дзюби присвячена 30-тю з дня народження поета, виголошена в Києві 10 січня 1965 року в республіканському будинку літератури, яка була надрукована, чи радше передрукована, в журналі "Українське право-славне слово", травень 1967 р., Саут Баунд Брук, рік XVII, ч. 5, ст. 8-11.

7. "Життєва правда в творчості Василя Симоненка", Дмитро Чуб, часопис "Українські вісті", 18 червня 1980 р., ч. 2 (2407), ст. 5, з продовженням у наступних числах: 25 червня 1980 р., ч. 2 (2408), ст. 6; 2 липня 1980 р., ч. 2 (2409), ст. 5.

Вашингтон, 1985 р.

Олександр СТОВБА

ПРОЛІСКИ НА ПАМ'ЯТЬ МАЄСТРА

Подібно до університетського професора, маestro Григорій Трохимович Китастий був у близьких і дальших знайомствах з сотнями людей різного віку. Це тому, що для всіх він був доступним, близким і рідним. Особливо широкі знайомства в'язали його з нашою музикальною молоддю в Америці, Канаді і навіть Австралії. Я не з музикальних, мати часом жартувала, що мені "слон на вухо наступив", але був знайомий з маєстром на тій основі, що походжу з Полтавщини — отже, земляк. Подаю кілька фрагментів з того знайомства.

Поскільки діяльність маєстра становить цілу добу, мушу почати ще з "таборових часів" у Німеччині. Вперше почув я капелю бандуристів у таборі Мюнхен-Фрайман, мабуть в 1947 році. В цім великом таборі концерт ішов принаймні два дні, а наша гімназія ходила на цього групою. Ми, молоді гімназисти, побачили тоді вперше як виглядають козацькі жупани і почули вперше мелодії історичних пісень, які читали в шкільних книжках. Член капелі, "дідуган з великими вусами", теж зробив на нас небуденне враження. Концерт капелі відбувся в таборі і на другий рік, де ми чули інші пісні в новому репертуарі. Ішли роки. Масова еміграція в Канаду та Америку зближала "добу таборів" до кінця. Треба було емігрувати, або лишатись на "німецькій економії"...

В лютому 1951 року я та батьки прибули до Пітсбургу. В перших місяцях відчули розчарування, загубленість, "заробітчанські будні". Ми переживали короткий період "смутку за Європою", хоч та Європа, особливо Західна, була нам мачухою... В Пітсбургу осіли ми майже "під домами", що світили червоним залізом у вічне небо. Нераз батько нервово ходить по кімнаті, курить, і бурмотить до матері: "тікали ми ціле життя від донбасів, а тут занесло під саму домну"... А мати на це: "та покинь курить, ти ще гірше за домну".... Не прожили ми тут і два місяці як нашу туту розігнала Капеля Бандуристів. Хоч ми не

мали ні телефону, ні авта, але місцеві українці знайшли нас, привезли квитки і повезли своїми автами на концерт. Концерт відбувся у славній Карнегі Голл, на П'ятій евеню. Тут і акустика, і грандіозність театру, і золотом шиті запорозькі жупани, і сильні, чисті та прекрасні голоси. Маestro Китастий та його асистент Божик були тоді джерелом надихнення та енергії. Карнегі Голл заповнилась пітсбурзьким українством, а ті, кому не стало місць, стояли ззаду та по боках. Після концерту нам якось повеселіло на душі — адже тут маса українців, і "старих" і "нових", а та "Європа", за якою ми сумували, вже перенеслась за океан.. Однаке, моїх батьків гнітила ота вогнедихаюча домна "під боком", і ми переїхали до Клівланду, що виглядав "зеленим гасм" — як порівняти до Пітсбургу.

Відтоді пройшло багато часу — повних п'ятнадцять років, протягом яких Капеля Бандуристів відвідували і наше місто. Але, десь в 1966 році, маestro настало оселився в Клівланді. Скорі після того прийшло до нашого персонального знайомства. В церкві св. Володимира, де маestro став диригентом хору, хтось сказав, що моя мати пам'ятає давні весільні та обрядові пісні з Хорольського повіту, на Полтавщині. Однієї прекрасної суботи, вліті, маestro з'являється до нас, щоб записати дещо на ноти. Ми кинулись його гостити, але він бажав зробити спершу записи, а гостина — пізніше. Засіли за стіл. Мати то цитувала, то співала деякі пісні, а маestro казав що таку пісню він чув, або не чув, після чого записував слова та мелодію. Батько сидів коло них і підтакував, що ще хлопчиком він теж чув такі пісні. А мене, як "не співаючого", заставили готовувати обідній стіл, "підігрівати борщ" і прочі їства. З кухні я прислухався до того фольклору. Записи тягнулися понад годину. Добре пригадую, що маestro записав від матері три весільні пісні, а одна з них була досить примітивна і вступні слова звучали так:

Не бійся матінко, не бійся,
В червоні чобітки одінься,
Щоб срібні підкови бряжчали,
Щоб твої вороги мовчали...

Інша пісня відносилась до моменту, коли в хату молодої вносили "гільце" — символ життя і плодовитості, але, на жаль, тих слів не пригадую.

Після того почалась гостина, де маestro та батьки сиділи "як пани", а я метушився і послужував їм немов би лондонський лакей. Не обійшлося і без шампанського, що береглось "на всякий випадок". Затяглися цікаві і довгі розмови:

S N I H HEATING & COOLING

ВОЛОДИМИР СНІГ
Власник

11 Marmora St.
LONDON, ONT. N5Z 1Z4

Telephone
(519) 432-1983

Частина Збірного ансамблю бандурристів Канади й США під час концерту у Філadelphii.

30 грудня 1984 р.
Фото В. Родак

спочатку про Полтавщину, тоді колективізацію, голод, ежовщину, провалsovетської імперії, гітлерівські звірства до українців, прихід американців та про ДП табори. Коли це вичерпалось, ми повернулись до своїх предків, де батько не забув підкреслити, що його мати походить з "хуторянських козаків", мати не втратила нагоди згадати, що її дід був дворянин; а маєстро розповів, що він з "чистих козаків". Зі своєї сторони, для жартів, я питав у присутніх — "А хто ж я? Дипіст із Мюнхену!?" — і ми сміялися... Між іншим, того вечора маєстро розповів нам, що його далекі предки жили спочатку в містечку Китай-город, а коли переселилися в Кобеляки, то їх спочатку називали Китайстими, а пізніше просто Китастими. Так пояснювала маєстрова бабуся їхнє родове прізвище. Вже темним вечером ми прощаємося із дорогим гостем. Від того часу почалось мое особисте знайомство з маєстром.

Пізніше, це знайомство скріпилося в час спільніх новорічних святкувань у Пармі. Тут гостина родина Галат-Адамовичів влаштовує впродовж років новорічні свята, і маєстро зустрічав новий рік принаймні чотири рази в колі своїх полтавських (і не полтавських) земляків. На таких святах говорились промови і тости, співались колядки та щедрівки. Всякі українські організації заходили сюди з колядою, і уздрівши між нами маєстра, особливо йому кланялися, а ми були горді, що між нами є такий, кого всі шанують. На однім з таких свят я сидів поряд з маєстром. Точилася розмова, особливо про музику в українському історичному контексті. Я дещо нарікав, що давня українська музика є тужлива і повільна. Маєстро відповідав, що давню добу можна описати лише словами та мелодіями тієї доби, а не самбами чи фокстротами. Того вечора я побіцяв маєстрові, що за два тижні складу і вишлю проект своєї "пісні" про гетьмана Мазепу та

Костя Гордієнка, з тим щоб він уліпшив ту пісню та дав їй мелодію. І дійсно, на своїй праці впродовж кількох днів я не писав про металургію, а думав про "пісню", її слова, мелодії, такти. Складши всі куплети та цілу купу пояснень, я спішився вкинути її на пошту. Десь за місяць зустрівся з маєстром. Мені не випадало питати про "пісню", але він це розумів і почав першим. "Панне Сашко (так він мене звав), ідея вашої пісні дуже гарна. Я читав кілька раз і думав які мелодії найкраще підійдуть до куплетів. Однаке, деякі слова можна переробити та вигладити, а для цього я пошлю пісню до знайомого письменника, після чого прийде черга на мелодії". Не знаю чи маєстро посылав ту пісню до знайомого письменника, але в мене лишилась її фотокопія.

Часом я зустрічався з маєстром в українському ресторані "Лис Микита" в Пармі. Після проби хору деякі члени капелі та маєстро заходили сюди щоб підкріпітись варениками зі сметаною, холодним пивом, і в той же час обговорити внутрішні справи капелі. Я прилучався до цієї групи лише тому, що мене запрошуває маєстро, як свого земляка. Пригадую, одного разу довкола круглого столу, кілька осіб, переважно молодших. Маєстро кладе на стіл синю конверту і питает: "Хлопці, що мені робити?..." Конверта — це лист із Києва. В той час якийсь київлянин збирав біографічні й інші дані про всіх давніх, недавніх і нинішніх кобзарів та бандурристів в Україні, щоб видати книгу. В листі просилося описати коротко свою біографію, свій музичний стиль та пісні, які бандуррист створив, або виконує. Слава про маєстра Китастого доходила і в Україну, бож в Києві знайшли його клівлендську адресу. Ми, присутні, читали той лист вголос кілька разів, дискутували, навіть дивилися на лампочку чи нема там "водяних знаків". А порадили ми маєстрові так: відпишіть на лист, від-

пишіть правдиво, тільки не згадуйте думи про Симона Петлюру та Тютюнника, бо в Києві побояться про це писати... Не відомо, чи маєстро відповів на той лист, але знаємо, що заплянована книга чомусь не побачила світу.

Іншого разу, маєстро розказав нам, як він був на інтернаціональнім конгресі музик у Софії та що бачив там свого сина. Ми закидали його купою питань про те, як живуть люди в Болгарії, та чи музики на конгресі виглядали "чубаті" на зразок Бетговена чи Шуберта, на що маєстро відповів, що більшість з них є "лісі, на зразок Шекспіра"...

Ось інший фрагмент. Увечорі, в суботу діловий комітет Капелі робить останні приготування — бо завтра концерт в Пармі. Комітет зустрівся в "Лис Микиті", за варениками. Я прилучився до групи. Саме тоді до Клівленду надійшла вістка, що в Монреалі помер Дмитро Донцов, про що я поінформував присутніх. Після ділових справ говорили про політику, ідеології, еміграцію. При кінці розмов маєстро зробив рішення — "Панове, завтра вшануємо Донцова". Наступного дня, в круглій залі Нормандської гімназії відбувся величавий концерт. На третьій точці програми маєстро звернувся до публіки з такими словами "Шановні Пані і Панове, наступну пісню присвячуємо вже покійному видатному синові України, Дмитрові Донцову". І залю заповнила глибока і сумна пісня "Козака несуть, і коня ведуть..." Я особливо радів тій пісні, бо ж я піддав таку думку, а маєстро її підтримав. Підтримав він мене й іншого разу, в час моєго родинного смутку. Весною 1977 року замовив я панахиду в сороковий день по смерті моєї матері. Маєстро вистояв біля мене цілу панахиду, тримаючи "велику" свічку, хоч його здоров'я в той час було далеким від ідеального. Я був глибоко вдячний за його присутність.

Не затруться в пам'яті і останні тріумфальні кроки Григорія Китастого. Маю на увазі, маніфестацію та два виступи Капелі, 2-го жовтня 1983 року у Вашингтоні на пошану жертв штучного голоду. Особливо глибоке враження зробив на мене перший виступ Капелі біля обеліска Вашингтона. Тут Капеля виконала українські та американські пісні з надзвичайним динамізмом, по-козацькому, по-молодецькому. Чотирнадцять тисяч українців були цьому свідками. Нема сумніву, що це була найбільша авдиторія в житті маєстра — під відкритим небом. Власне тут, під обеліском, за цей динамічний виступ я пообіцяв сам собі, що подарую маєстрові п'ятдесят долярів. Ішлося, очевидно, не про гроші, але про символічний дар. Після маніфестації ловив я його по Клівленду, але безуспішно. Того ж року, перед Різдвяними святами, пішов я на Вечірню Службу до храму Володимира, в Пармі. На мое щастя, хором диригував маєстро. По службі пішов на хори і вручив свій символічний дар. Маєстро спочатку здивувався... Кажу йому — це за тріумф у Вашингтоні... Тоді він подякував і обійняв мене... Це була моя остання зустріч з людиною, що стала легендою ще за свого життя — в церкві на хорах. Вже й тоді він виглядав слав-

беньким, а його блакитні очі ніби дивились десь у далечіні... Але я вірив, що велика людина мусить мати і велику силу...

Не пройшло багато часу від тієї зустрічі, як у квітні 1984 року по цілій Америці та Канаді рознеслася телефонна вість, що земне життя всім нам близької людини вже закінчилось. Ми, жителі Клівлендської метрополії, сподівались, що покійного завезуть до Парми, щоб українство штату Огайо могло з ним попрощатись, бо між нами він жив сімнадцять років. Жителі Детройту та Мічігану мали подібні сподівання. Але сталося так, що прах Покійного летів із Сан Діего прямо до Пантеону на Бавнд Брук. Його Блаженство Мстислав, Митрополит УАПЦ і всієї діаспори, особисто очолив похорон свого друга і земляка, і велів щоб прах Григорія спочив "у першім із перших рядів". Особливо глибоко пережила цю втрату молодь Америки та Канади, і нам мимоволі приходять на думку слова із "Слово о Полку Ігоревім", де кажеться "О нем же Україна много постогнала"... Але, як знаємо, великі люди дійсно не вмирають. Маєстро лишив багато дочок і синів українського мистецтва.

Як епілог, пригадую нашу прощу до Бавнд Бруку. В травні 1984 року, день перед Проводами, чартерований автобус із Клівленду прибув на Бавнд Брук. Автобус проїхав попри Церкву-Пам'ятник і став метрів із десять від свіжої могили маєстра. Всі 45 осіб вийшли з автобуса, підійшли до могили, на якій ще лежали квіти у формі бандури, і кожний в душі відчитав свою молитву. Все це сталося спонтанно, без жодного слова... І лише шофер нашого автобусу, що був мурином, не розумів чому всі кинули валізи та одежду і, перш за все, кинулись до свіжої могили...

**ЗУСТРІЧ ОДУМ-У
США Й КАНАДИ
З УКРАЇНСЬКИМ
ГРОМАДЯНСТВОМ У 1985 РОЦІ
відбудеться від 31-го серпня
до 2-го вересня
на оселі ОдУМ-у
в Лондон — Дорчестер — Канада**

Д-р А. ЛИСИЙ

НЕЗАБУТНЯ ПОДІЯ

Про недавній вечір, присвячений пам'яті Володимира Іvasюка в Міннеаполісі не можна обмежитися сухим повідомленням. Незвичайні події довго не забиваються. Так було і з цією, яка відбулася в неділю 3-го лютого 1985 року.

Трагедія Володимира Іvasюка є ще однією печальною подією в сумній нашій історії. А їх було так багато! Та перед нею була радість. Бо там, в темнім і гнітючім світі пригнобленої і переслідуваної української нації залинуала пісня. Вона сколихнула серця української молоді. Вона промовила до неї теплим, ніжним словом романтизму, любови до своєї власної землі, бідної, але і багатої, сумної, але також і прекрасної України. Творцем цієї пісні був Володимир Іvasюк.

На Батьківщині повторюються трагедії. Та не гинуть там повстанці в нерівнім бою зі зброяєю в руках. Тепер там гинуть мистці, науковці, письменники, поети, композитори. Ті, які посміли стати в обороні своєї нації, вживаючи слово, пісню, мелодію. Між ними пропав і Іvasюк. Пропав, загинув у великих муках, знущанні, тортурах. Яка ж була його жахлива смерть! З ним розправилися лише тому, що хотів творити, співати лише своєю мовою, лише для свого народу. Так пішов у далеке, безповоротне. Але залишився у серці і мислі молоді України. Він далі живе у піснях, які створив.

Відзначаючи зусилля і заслугу молодечих і мистецьких організацій у Твін Сіті у влаштуванні вечора пам'яті Іvasюка (ОДУМ, Пласт, СУМ, Студентська Громада, Українська Католицька молодь, "Євшан Зілля", хор "Дніпро") цими рядками хочемо висловити вдячність саме тим одумівцям і топівцям, які своєю особистою участю репрезентували ОДУМ у цій незабутній події: Галля Хоролець, Наталка Лиса, Петро Глоба, Віктор Гуща, Христя Танасійчук, Ліда Полець, Зіна Полець, Богдан Лисий, Гриць Полець, Андрій Сич, Оля Яр, Дарія Лиса, Олександер Полець.

Та короною цієї незабутньої події був виступ Миколи Француженка, журналіста, письменника, колишнього голови ЦК ОДУМу. Талановитий промовець, він відразу полонив слухачів своїм хистом передати глибокий ідейний зміст постаті Іvasюка, втіливши її в яскраву художню форму. Своїми, часто емоційними словами, які викликали вологість в очах, він передав нам шлях людини, яка, не дивлячись на трагізм кінця, дає нам надію і віру в наших людей, в безсмертну відпорність і сміливість їхнього духа.

Цим висловлюємо особливу вдячність Миколі Француженку за його полум'яне слово.

КРЕДИТОВА СПІЛКА "СОЮЗ" — ПОВНІСТЮ ДО ВАШИХ ПОСЛУГ

Зaproшуємо Вас познайомитись із нашими фінансовими послугами і вибрати одну з них яка буде найбільше вигідна Вам. Чекові конта, ощадничі конта, Р.Р. С.П., Р.Г.О.С.П. (на закуп першої хати), різні позики, грошеві перекази, чеки для подорожуючих, і багато більше. Ваша Кредитова Спілка має великий вибір фінансових послуг щоб задоволити Вашу потребу. Розрахуйте на нас із повним довір'ям на позики із найнижчими відсотками і дорадчу обслугу. Ми є Кредитова Спілка "СОЮЗ" яка є повністю до Ваших послуг. Звертайтесь до нас за всіма Вашими фінансовими потребами.

2299 Bloor St. West 406 Bathurst St.
Toronto, Ontario M6S 1P1 Toronto, Ontario M5T 2S6
Tel. 763-5575 Tel. 363-3994

9:30 am-6:00 pm	Понеділок	12 noon-5:00 pm
9:30 am-6:00 pm	Вівторок	10:00 am-5:00 pm
9:30 am-6:00 pm	Середа	10:00 am-5:00 pm
9:30 am-8:00 pm	Четвер	10:00 am-5:00 pm
9:00 am-3:00 pm	П'ятниця	10:00 am-7:00 pm
9:30 am-8:00 pm	Субота	9:00 am-3:00 pm

КОНКУРС 1985

Щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журнала оповідання, статті, поезію, проголосуємо конкурс на найкраще написані твори українською мовою. Нагороди будуть такі:

Перша	— 125.00 дол.
Друга	— 100.00 дол.
Третя	— 80.00 дол.
Четверта	— 60.00 дол.
П'ята	— 50.00 дол.
Шоста	— 40.00 дол.
Сьома	— 25.00 дол.

Жюрі робитиме рішення про належний мистецький рівень і загальну вартість поданих на конкурс творів.

Твори мають бути надіслані на адресу журнала "Молода Україна" до 31-го грудня 1985 року, під псевдонімом, а прізвище з псевдонімом мають бути подані в окремім конверті.

Нагороди є з відсотків нерухомого фонду журнала "Молода Україна". Цей фонд започаткували Федір і Надія Бойко в 1982 році. Тепер він нараховує 6.371 дол. що склали:

Федір і Надія Бойко	4.006 дол.
Андрій Степанченко	1.000 дол.
Головна Управа ТОП-у Канади	500 дол.
Ярослава і Тетяна Романишин	274 дол.
Колишня філія ТОП-у в Монреалі	201 дол.
Василь Шимко	100 дол.
Андрій Степовий	100 дол.
Іван Даценко	85 дол.
Дмитро Кірев	50 дол.
Родина Л. Мазурець	30 дол.
Ніна Яців	25 дол.

Відсотки з фонду будуть річно призначатися молодим авторам.

Центральний Комітет ОДУМ-у

Слухайте радіопрограму ОДУМ-у "МОЛОДА УКРАЇНА"

з радіовисильні

СНІМ НА ХВИЛЯХ FM 101
в Торонто

КОЖНОІ СУБОТОІ

від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:

Головна Виховна Рада Коша Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді.

ЖЕРТВОДАВЦІ НА РАДІОПРОГРАМУ "МОЛОДА УКРАЇНА" В ТОРОНТО (за місяць лютий 1985 р.)

Марта Савченко	\$20.00
Катерина і Богдан Мусії	20.00
Олена і Юрій Лисики (Ошава)	25.00
Броніслава і Олександер Тимошенки	25.00
Леся і Ганнуся Метулинські (Ст. Катеринс)	25.00
— з нагоди 55-літнього подружнього життя бабусі Марії і дідуся Дмитра Хребто	
Марія і Володимир Макоговські	25.00
— замість квітів на свіжу могилу св. п. Марії Шевчук	
Зіна й Іван Корці	25.00
— в одинадцяту річницю смерті дорогого тата, св. п. Григорія Романа	
Віра Богданець (Гамільтон)	30.00
— у світлу пам'ять дорогочого чоловіка Терентія, який упокоївся 3-го грудня 1972 р.	
За фінансову підтримку всім щиро дякуємо,	

Головна Виховна Рада
Старших Виховників ОДУМ-у в Канаді

РОЗКЛАД ТАБОРІВ ОДУМ-У НА 1985 РІК

КАНАДА

Оселя ОДУМ-у "Україна", Лондон, Онт.

Від 29-го червня до 13-го липня

19-ий Табір Виховників Юного ОДУМ-у

Від 14-го до 27-го липня

23-ій Відпочинково-Виховний Табір Юного
ОДУМ-у і Спортивний Табір

Від 28-го липня до 11-го серпня

6-ий Кобзарський Табір ОДУМ-у

США

Оселя ОДУМ-у "Київ", Аккорд, Н. Й.

Від 6-го до 20-го липня

Відпочинково-Виховний Табір Юного
ОДУМ-у

Від 27-го липня до 10-го серпня

Табір Бандуристів

ЗРОБІТЬ ПРИЄМНІСТЬ і користь

Вашим дітям – пошліть їх літом
на один із таборів ОДУМ-у!

“УКРАЇНА В АНГЛОМОВНИХ ВИДАННЯХ”

Сьомий Світовий Конкурс для Молоді
ім. МАРУСІ БЕК

Комітет Світового Конкурсу для Молоді ім. Марусі Бек в Детройті, Мін., США, оцім проголошує Сьомий Конкурс під назвою: “Україна в Англомовних Виданнях”. Завдання конкурсу спонукати українську молодь до збирання, протягом року, від 1-го січня до 31-го грудня, 1985 року, з англомовних видань — матеріали про Україну, українців та українську справу.

Проголошуючи сьомий конкурс, треба підкреслити, що ці конкурси заплановані для української молоді у всіх країнах вільного світу. Участь в цих конкурсах є дуже корисна для молоді, бо дає їй можливість наочно побачити скільки місця та уваги англомовні видання присвячують українським справам: пізнати в якому насвітленні ті справи предложені читачам; перевірити точність поданих фактів чи подій. Це служить нагодою спростовувати їх коли потрібно та взагалі поповнити своє знання й поглибити свою свідомість відносно своєї української спадщини.

Щоби якнайбільше української молоді могло взяти участь, конкурс поділено на два відділи: для молодших, від 14 до 17 років включно та для старших, від 18 до 24 років включно. окремі нагороди призначенні для обох відділів. Для цього, сьомого конкурсу треба збирати матеріали від 1-го січня до 31-го грудня, 1985 року. Збірники матеріалів можна надсилати на руки Комітету від 1-го січня до 30-го березня, 1986 року. Надіслані збірники оцінюватиме жюрі.

За найкращі збірники (взявши до уваги кількість та якість зібраних матеріалів та оформлення збірників) учасники будуть відповідно нагороджені. Нагороди назначені як слідує:

Для молодшого відділу:

Перша нагорода — 300 дол.
Друга нагорода — 200 дол.
Третя нагорода — 100 дол.

Для старшого відділу:

Перша нагорода — 500 дол.
Друга нагорода — 300 дол.
Третя нагорода — 200 дол.

Щоби стати учасником цього сьомого конкурсу на 1985 рік, необхідно листовно зголосити свою участь до Комітету Конкурсу якнайшвидше. Зголосення будуть прийматися від 1-го січня до 1-го березня, 1985 року. Тоді зголосований учасник одержить від Комітету дальші потрібні інформації про конкурс та зобов'язуючі правила. Щоби придбати якнайбільше учасників, дуже

ЗБОРИ КОША С. В. ОДУМ-У КАНАДИ

Дорогі Друзі ОДУМ-івці!

Засідання Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМ-у Канади відбуваються в останній четвер кожного місяця, в одумівській домівці при 404 Бетирст вул., в Торонто, о 7:30 год. вечора.

Присутність нижчеподаних членів управи Коша є обов'язкова.

Голова — Василь Тимошенко
1-ий заступник — Віктор Ліщина
2-ий заступник — Таня Гладьо
Секретар — Віра Харченко
Фінансовий референт — Ірина Степова
Референт таборів — Павло Лисик
Референт зв'язків — Наталка Сандул
Референт спорту — Юрій Павлюк
Культурно-освітній реф.
Вільний член — Ігор Лисик
Контрольна комісія — Віктор Педенко

В найближчих місяцях збори будуть:

25-го квітня, 30-го травня

Всіх зацікавлених ласково запрошуємо.

Г. Р. С. В. ОДУМ-у Канади

важливою є підтримка та співпраця батьків, виховників та учителів, які могли би добирати та заохочувати найбільш підхожих до участі в цьому конкурсі, з по-між молоді, яка є під їхньою опікою та на яку вони можуть особисто вплинути.

Що більше, тому що Комітет Конкурсу рішив дозволити не тільки індивідуальну участь, але й групову, батьки, учителі, опікуни та інші зацікавлені можуть стати організаторами чи наглядачами таких груп учасників, серед членів організаційної молоді; серед Пласти; серед учнів нижчих та вищих шкіл та навіть серед членів одної родини, які захотіли би збирати матеріали та комплектувати збірники разом.

Зголосення, подаючи повне ім'я та прізвище, вік та точну адресу, прохається надсилати на адресу:

“UCRAINICA”
2026 Oakman Blvd.
Detroit, Mich. 48238 U.S.A.

ЗА КОМИТЕТ КОНКУРСУ

mgr. Степан Віхар
голова

Стеафнія Шей
секретарка

Василь КОЛОСЮК

НАД ХАТОЮ БАБИ МАР'ЯНИ МЕРЕХТЬЯТЬ ЗОЛОТІ ЗОРИ

Спогад

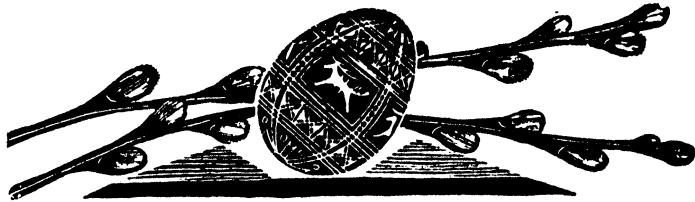
Вечір біля хати баби Мар'яни тихий, спокійний. Небо темне і високе, всіяне безліччю золотих зір. Їх так багато, що здається їм ледве вистачає неба. Кожна зоря — то доля людини — однаке, котра з них чиєю буде долею, — того, окрім баби Мар'яни, ніхто не знає.

В такий лагідний, зоряний вечір баба Мар'яна виходить з хати і довго дивиться на зорі, пильно приглядається до золотого їх мерехтіння і бачить в ньому долю людини — її майбутнє. І хоч сонце вже давно зайдло і настала вечірня прохолода — баба Мар'яна повертається в хату, як з важкої праці — піт з її обличчя так і котить.

— Заберуть і тебе, як і Петра, — але обидва ви повернетесь додому живі й здорові.

Так говорить баба Мар'яна до свого молодшого сина, який закінчивши школу, щойно повернувшись додому і якого забирають до царського війська, яке, як та орда, знищуючи все на своєму шляху, відступає на схід, а за ним суне голодна німецька сарана.

Петра — старшого сина баби Мар'яни мобілі-

зовано ще в чотирнадцятому році — майже на початку війни.

На війні й бабин зять Семен — чоловік її дочки Ганни, яка живе з малими дітьми в лісі, на хуторі Осни.

Приходить з хутора до матері Ганна і з плачем розповідає, що вже з півроку немає вістки від Семена.

— Почекаймо, дочко, до вечора.

Знову виходить баба Мар'яна під всіяну мерехливим золотом небесну баню і якоюсь незбагненою, таємничою силою, — що про неї знали ще її мати, баба й прабаба, чи одна з дочок в кожній сім'ї її роду, — бачить десь далеко раненого зятя Семена.

— Важко ранений Ганин Семен, важко... Чи видужає, чи повернеться до родини?

Мерехтять у відповідь золоті зірки і чує баба Мар'яна із всесвіту їх голос:

“Повернеться Семен, але калікою”.

І мерехтять золоті зорі над скорботною вулицею баби Мар'яни. Плаче-побивається й сусідка Людвина — давно вже немає листа від чоловіка з фронту. Довго й пильно вдивляється баба Мар'яна в зоряне небо того літнього вечора.

— Не журись, Людвино, — заспокоює вона молодицю.

— Твій Василь живий і здоровий, і, дастъ Бог, вернеться додому.

І скільки то тих зоряних вечорів на трудовому віку баби Мар'яни? І скільки то того здоров'я з неї вилилось рясним, гарячим потом? Та ж вона сама вже могла мерехтіти в золоті, як ті її зорі над її старою хатою. Та непотрібне бабі Мар'яни людське золото. З роду в рід, від матері до дочки віками передається таємниця спілкування з небесними зорями і ніхто з них не торгував цим великим даром, не наживавсь на горі людському.

А люди йдуть та й йдуть і кінця тому нема, як нема кінця й людським випробуванням. Он, дивись, в Артема пропали коні, а в Одарки дитина важко захворіла, а, он, вдова з дітьми мала одну корову, що годувала всю родину, та й ту вкрали. І всі вони хочуть бабиної поради, бо всі вони самі чомусь, як ті діти, такі безпорадні.

І мерехтять віщуюче золоті зорі над солом'яною стріхою убогої хати баби Мар'яни: “Чи всім вже слово втіхи подала, чи всім в біді допомогла, наша Мар'яночко?!?”

Та ось, нарешті, і довгожданий кінець війни і збуваються сказання зір золотих і вERTAЮТЬСЯ додому бабині сини живі й здорові, — вERTAЮТЬСЯ і зять Семен, але калікою.

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугу
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідіфайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВЛЕНЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою SIPCO. Просимо наших відборців заіджджати до наших SIPCO і наповнити авта бензиною.

Та не вертається Людвинин чоловік Василь.

І говорять люди: "Всім вгадала стара Мар'яна, а от Людвині — таки ні, — не повернувсь її Василь з війни".

Ідуть роки і далі мерехтять золоті зорі як і мерехтили, хоч люди того й не бачать. Не дочекавшись свого чоловіка, — Людвина і її молодші діти вмирають з голоду в тридцять третьому році, а їхнє подвір'я, як після татарського нападу, заростає бур'янами. Вмирає й баба Мар'яна, а посеред вулиці, якою до неї ходили сусіди за порадами, дощова вода вирила глибокий рівчик, по обидва боки якого, в ріст людини, росте висока лобода.

Немає баби Мар'яни, немає Людвини, немає їхніх сусідів, — вимерли люди від, створеного чужою їм владою, голоду і вулиця нікому не потрібна, — нікому по ній ходити. Лише зорі мерехтять над вимитим водою ровом, як над якоюсь страшною прівою.

І вдруге суне орда на схід, — цього разу вже не царська, а червона і знову вслід за нею топ-

чуть добру землю України німецькі полчища погані. Прийшли вони й на вулицю покійної баби Мар'яни, а разом з ними, на своє обезлюднене подвір'я, прийшов і сусід Василь — Людвини чоловік.

Це в Першу світову війну попав Василь в австрійський полон. Тричі тікав Василь з полону, тричі ловили його та кожного разу завозили ще далі на Захід, — ще далі від землі української.

І повернувсь Василь на рідне дворище німецьким солдатом майже через тридцять років, в час Другої світової війни.

Мабуть тоді, того літнього вечора, як побивалась-плакала за своїм Василем Людвина, мабуть не запитала тоді баба Мар'яна золотих зір: "Ой, зорі, зіроньки мої, а коли ж повернеться Василь Людвини? Котрої саме весни красної, чи золотої осени? Ой, чи на теплого Олексія, чи на Івана Купала?"

І мерехтять загадково тихого вечора золоті зорі, над зарослою польовими квітами могилою баби Мар'яни, як і тоді мерехтили над її старою хатою.

Слав ПЕРЕМИЛЬ

АРЕШТ

(Продовження)

Авто з'їдждало крутою дорогою покритою свіжим снігом. Двигун працював спокійно і монотонно. Усі мовчали. Батькове серце билося молотом. Роздивляючись навколо себе, він міг ледве відрізняти у сутінках авта контури своїх сусідів. Не впустили жінки до авта! Не дозволили, щоб зі мною їхала! — міркував батько, — Все сталося так скоро. Куди вони мене везуть? — На смерть?! — Стільки років прожив, ніколи не везли самого ніччю у міліційному авті. Не кажуть куди і чого.

Булицею Мархлевського приїхали на площу бувшого гуртожитку. Кілька місяців тому, там влаштували міліційний відділ. На площі стояли червоні автобуси міської комунікації. При брамі і біля входових дверей вартували міліціонери з великими вівчарками.

**

Ще добре не заснув, коли мама вернулася. Вся у слізах сіла на табуреті і мовчала. Я стривожений сів на ліжку і, чекаючи на пояснення, вдивлявся в неї.

— Не впустили до авта, — промовила вона і обтерла слізи з почервонілого від хвилювань лиця. — Якто не впустили? — майже скрикнув я.

— Ну не впустили і все! — і вона голосно за-плакала.

Я не наважувався перебивати її, чекав поки сама розкаже. Через хвилину вона це зробила. Тоді попросила щоб я зробив їй чаю.

В хаті зробилося страшно, неначе в могилі. Лямпа на стелі мерехтила жовтавим світлом.

Була третя година по півночі. — О четвертій подаватимуть вісті по радіо. Може щось скажуть, пояснять. Я подивився на маму. Вона далі в розпачі сиділа на табуреті.

— Піду готувати авто. Поїдемо після четвертої шукати тата. Мама кивнула головою.

Як повернувся в хату було ще сорок хвилин до четвертої. Знеможений я ліг на ліжко. Ти теж ляж на хвилину, тобі треба відпочинути — сказав я мамі.

Сон не приходив. Думки попливли у минуле: Влітку 1980 року ціла наша родина поїхала автомобілем у подорож по східній Європі. З однією печаткою в особистій посвідці можна було відвідати весь східній блок. Переїхавши Чехословаччину, потім Угорщину приїхали ми в Україну. Там не дозволяли їздити, де хочеться, лише по визначеній дорозі. Це через олімпіяду в Москві. Ще за днія перебралися через чудові Карпати — зелені могутні гори, а увечорі в дощ, опинилися біля Лукачева. Ночувати під шатром було неможливо. Минаючи якісь сільські забудовання і думаючи про нічліг, батько помітив на дорозі чоловіка, мокрого до нитки. Він махав рукою. Зупинилися ми і забрали його з собою. Був це місцевий селянин, йшов у Барвінок. Почувши що говоримо українською мовою, зрадів і йому роз'язався язик.

Вислухав про наш клопіт і запропонував нам свого родича, бо в нього переночувати чужинцям було неможливо. Там нас сердечно прийняли, зробили гостину і почастували усім, що було в хаті. Також відступили дві кімнати із свіжо постеленими ліжками.

— Слав, вставай, уже п'ять до четвертої! — наді мною стояла мама.

**

По радіо нічого не сказали. Ми сіли у авто і поїхали в міліцію питати за батьком.

Вулиці були спокійні, лише частіше як звичайно непокоїли їх міліційні авта. Ми відвідали обидва міліційні відділи — міський і воєводський. Там нічого про арешт нібіто не знали. Міліціонери були одягнені в польових мундирах і стояли біля дверей з автоматами.

До хати поверталися зовсім заломані.

— Що нам тепер робити? — питала мама, дивлячись перед себе. — Може справді впровадили той надзвичайний закон про який востаннє багато було чути. Але тоді повідомили б по радіо. Чи часом не приготували чогось проти українців. Тато згадував про таку можливість. Цікало кого ще арештували?

— Давай поїдемо до Сажотрусів, може його теж забрали, а як ні, то хоч перестережемо. Так і зробили.

Приємно було провадити авто вночі головними вулицями Перемишлия. Помаранчове світло вуличних ламп надавало їм казковий вигляд. Навіть тепер я милувався тією красою.

Сажотруси жили у великому багатоквартирному будинку. На перший дзвінок ніхто не відповів. Щойно після трьох хвилин господар підійшов до дверей.

— Зайдіть. Що сталося?

— Ростислава забрали, — сказала мама і вибухла плачем.

Підбігла його жінка.

— Не плач, Зеню. Ходіть до вітальні. — Скажіть, хто і як забрав?

Мама сказала, Сажотруса відізвалась знову.

— Знаєте що це напевно впровадили надзвичайний закон. Два тижні тому одна з моїх співпрацівниць, яка має чоловіка на високому пості в міліції, казала, що вони плянують це зробити.

Але ж про це говорилось на Соймі, завважив я, і Сойм не погодився.

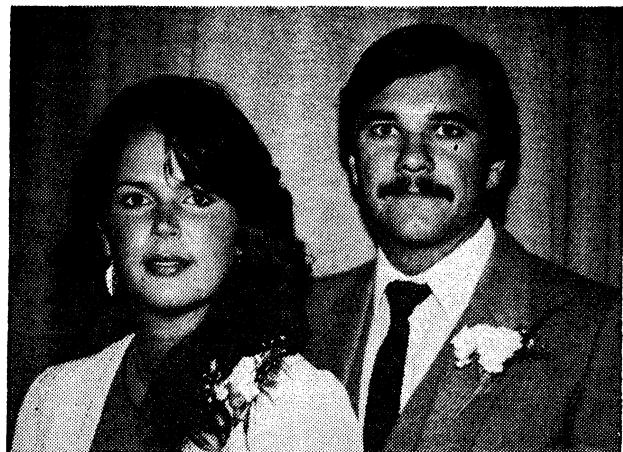
Вона, ця з роботи, казала про давніші пляни впровадження цього закону, ще першого квітня цього року, тоді коли була криза в Бидгощі.

— Знаєте, — втрутівся Сажотрус, — найкраще зачекати до восьмої години ранку. Приїдьте по мене перед восьмою, — тоді разом поїдемо шукати Ростислава.

**

О шостій годині я знову ввімкнув радіоприймач. Обое з мамою сіли ми біля нього.

“Шоста година ранку, неділя, 13 грудня 1981 року” — пролунало з апарату, — “тепер пер-

ВЛАШТОВУЙТЕ ВАШУ ПОДОРОЖ
КОРИСТУЮЧИСЬ ПОСЛУГАМИ ФІРМИ

AVALON TRAVEL

Европа, соняшні південні країни, в дійсності, цілий світ є не даліше вашого телефона. Дозвольте нам подати вам безоплатно наші низькі ціни, та інші інформації і поради у вашій мові.

Петро і Міла Критюк

Toronto, Ont. M6C 1C5
892 St. Clair Ave., West
Tel. (416) 625-9618

ший секретар З'єднаної Польської Робітничої Партиї, голова Ради Міністрів, міністер оборони, генерал армії Войцех Ярузельський проголосить спеціальний комунікат”.

Після павзи генерал почав: “Громадяни та громадянки Польської Народної Речипосполітої. Криза в нашій країні поглибується; у крамницях брак основних харчових продуктів; видайність праці падає; продукція зменшується; розвивається спекуляція і чорний ринок; збільшується анархія та злодійство; страх вийти на вулицю; господарство паралізоване постійними страйками; існує загроза втрати усіх здобутків соціалізму; уряд, партія й органи безпеки постійно, безпідставно обвинувачені; великі довги в західніх банках, від яких ми навіть не спроможні заплатити відсотків. Уся країна стала на краю провалля. Довше так бути неможливо. Тому сьогодні опівночі, повстала Військова Рада Національного Збереження, яка в тому самому часі проголосила в цілій Польщі Військовий Стан... тому усі активні члени і провідники Солідарності, члени усіх підпільніх і непідпільніх організацій, діючих проти соціалістичного ладу, або з метою його підтримки, а також діячі національних меншостей і релігійних груп, були інтерновані в спеціальніх, приготованих для цієї мети, осередках...”

Микола ВІРНИЙ

ЩЕ ОДНА ЗГАДКА ПРО ГОЛОД

Про штучно влаштований Москвою великий голод на Україні після завершення колективізації в 1932-33 рр. написано чимало творів українськими письменниками, які живуть і працюють за межами батьківщини в різних країнах світу. Згадати хоч би: "Жовтий князь" Василя Барки; "Великий злочин маленського Михася", чи "Як вмирало село Яреськи на Полтавщині" Олекси Варавви (Кобця); "Оглянувшись назад", "Миргородський ярмарок", "Селянська санаторія" Олени Звичайної... Ми не помилімось, коли скажемо, що ніхто з усіх національно свідомих українців, які виразились з "радянського раю" на Захід після Другої світової війни, не минав того страшного лиха в той чи інший спосіб. Так чи інакше це були свідчення живих свідків... Згадують у своїх творах роки того голоду й українські радянські письменники. Щоправда не всі, а деякі, але не забивають, згадують.

А оце недавно, відвідуючи одну книжкову крамницю побачив я виданий у 1980 році роман російського письменника Петра Проскуріка під назвою "Доля". Увагу мою притягнула охайність зовнішнього вигляду двотомника. Відкрив і почав читати, та так не відриваючись прочитав цілий розділ. Цей твір є широким епічним полотном народного життя в чотирьох книгах. Починається він двадцять дев'ятим роком і закінчується в році проникання людини в космос. Першу книгу, під назвою "Адамів корінь" відкриває розділ, в якому розповідається про долю жінки-українки, яку голод на рідній землі загнав аж на московщину. Прочитав та й вирішив познайомити з цією розповіддю інших.

"Ніч видалась тяжкою і довгою, дощ лив безперestанно, і розкисла дорога губилась у темряві; і яким чудом знаходила дорогу ця вимучена жінка, було не до зображення; вона не відчувала ні мокрого лахміття, яке прилипло до її тіла, ні обважнілого від зливи полотняного мішка за спиною; давно обернулись в густу кашу скибки хліба, зібрани перед вечером у великому селі; вона не знала ні назви цього села, ні того, як вона туди прийшла, але їй ввесь час пам'яталось: висока, худа баба, в довгій сірій спідниці під самі груди, винесла їй мало не пів буханки пахучого житнього хліба і скибку жовтого, старого сала, у старої були спокійні вицвілі очі; такі очі зустрічаються у людей, які прожили довгий вік і багато чого пізнали за того життя. Жебрачка не прийняла її жалю до себе, взяла хліб і сало, спустила їх у мішок і пішла своєю дорогою, нерозбірливо про бормотавши задубілими губами "спасибі" і не промовивши ні слова більше, і стара, відпускаючи її від себе, обмахнулась звичним хрестом; побожне, завмерле обличчя старої і тепер було перед нею; суворе, з нетутешнього, потойбічного світу. I ще ввесь час свіжо пахло, не зважаючи на

дощ, розкислим хлібом, ці пахощі оточували її, і ніздрі рухалися від їх ситості, і голова мутилася; вона не хотіла їсти зараз, але цей хлібний запах життя не могла переносити спокійно і жаліла пропадаючий, під дощем хліб. I хотів вона і не відчувала задерев'янілого, промерзлого тіла, вона ввесь час відчувала свій тяжкий, до колін звислий живіт. Він заважав їй іти, і в самі найважчі хвилини вона підтримувала його і крізь руки те дивне життя в собі, яке від цього вечора ставало вже чужим, окремим від неї. На ногах у неї було щось, що нагадувало високі циганські черевики з давно відірваними від них підошвами, і вона з терпінням морщилася, якщо під пальці попадало щось тверде чи гостре; ноги задубіли, вона вже не відчувала болю. Вона мабуть давно б упала і залишилась лежати, якби не з'явилася останніми годинами якесь майже тваринне почуття страху; вона не звертала уваги ні на зливу, ні на багно і лише увесь час прислухалась до себе; просто не можна було зупинитись, біль посилювалась і навіть в проміжках між переймами не щезала зовсім, а залишилася, причайвшись, в тілі; жінка рухалась сама з біллю, у світі, переповненим сиюю мрякою; у неї зараз не було ні минулого, ні сучасного, лише біль і вона; і коли біль ставала нестерпною, жінка, перехватувала зубами затверділі, холодні губи, видавала глухі утробні звуки, подібні до завивання. Біль йшла від живота; коли під руками в неї починалися сторонні живі порухи і поштовхи, немов полегша наступила в тілі, в сечах прояснювалось, легше ставало витаскувати ноги з багнюки, і їй кожного разу привиджувались вогники; згрібаючи з лиця воду, вона вдивлялася в мряку і знову нічого не бачила.

Бітер, не міняючи напрямку, дув їй в правий бік, і вона йшла косо, виставивши вперед плече і злегка відвернувши лице, і від цього шия затерпіла; пригадалась якась молитва чи ще щось, що розповідав у дитинстві напівліпій дідусь Макій про потоп і кінець світу, в якому перемішалися птиці, звірі й люди, і, наче з потемнілої ікони, з кромішної тьми блиснули пустельні, які відреклися від усього земного очі, і їй віддалося, що вона оглуухла. Вже ні вітру, ні дощу вона не чула, в голові стояла тяжка німota, і від його ситості знову піднялась нудота; вона простягнула вперед руки, щоб упасти на них і перечекати, і, намацавши якісь намокші, сковзькі вітки, цупко схопилася за них, тяжко, всім ртом дихаючи; чуття довело її до свідомості, що далі вона йти не зможе, ноги вмить ослабли, і вона вперше за останні години відчула їх, і від туги, від страху перед ніччю вона беззвучно, як скотина, заплакала, одними очима, все ще змагаючись і втримуючись на ногах. Якщо б вона сіла, вона не змогла б уже більше встати, і вона почала молитись Богу; в її уяві Він був чимось величезним, як темінь нав-

коло неї і як біль у ній самій, як ця безпросвітня земля, безконечні струмки дощу, які перішили по ній, і вона молилася Йому без слів і нарікань; Він повинен почути її німий крик, вона вірила, у неї нічого більше не залишалось, вона знала, що Він повинен допомогти їй, і коли до неї донісся якийсь живий, прозвучалий, як благовість, голос, вона подумала, що це Він відгукнувся; голос повторився знову й знову, і до нього приєдналися такі ж, і вона стояла й слухала, вона не могла пригадати, що це таке, хоч відчувала щось знайоме і тепле; щось заважало їй пригадати, вона десь раніше чула такі самі звуки, і не раз, і коли вони почувались знову, вона ахнула. Так це ж журавлі, журавлики, видно, сіли ночувати в полі, та й перегукуються, оце ж, милі, спасибі вам, пташиночки, ріднесьенькі.

Жебрачка пішла далі, і їй здавалось, що йти тепер легше і живіт не так тягне до низу, і вона більше не думала, що заблудилась і житла можливо не буде ще якихось двадцять верств; щось змінилось у світі, і він показався їй іншим, більшим і зрозумілішим; вона наче вічно ось так ішла по пекучій землі в спокійному й теплому сні; вона спіймала себе на тому, що засинає на ходу, іде й засипає, і пробормотала щось нерозбірливого, тільки щоб почути власний голос; година минула після журавлів, вона не знала; у ніс вдалив її запах пріного навозу і мокрого диму, і, немов очікуючи власне цієї хвилини, більолоснула по низові живота і кинула її на шлях, вона глухо завила, прикусила губи, поповзла, з трудом переставляючи трепетячі руки, і хустка збилась її на очі; якимось підвідомим чуттям вгадувала вона дорогу, і під її руками нарешті зашелестіло сухе сіно; вона почала висмикувати його з улежаного стіжка, корчачись від муки, від болю. По тілу хвилею розливався жар. Не дай Боже, собаки вчуяють, подумала вона наче у сні, або хазяї почують, і, щоб не кричати, запхала голову в пахуче сіно, вбираючи його ошкіреним ротом, і задушила крик, якась сила зразу ж кинула її на спину, і тіло її немов розділилось, і зразу наступила полегша. Вона відчула в ногах гарячий і живий рух, стала неслухняними руками нагрібати на себе сіно; більше вона вже не могла і почала засипати, хоті увесь час знала, що спати не можна і треба щось робити; декілька разів знову з'являлась біль, і те, що було в ногах у неї, рухалось і намагалось пищати; приловчившись вона звільнила з-під ніг тяжкий і неспокійний комок і, коли зробила усе, що могла, що підповідав їй інстинкт і розум, наче почула на цей короткий час приплив сили і, розгорнувши порвану, намоклу світку, розстебнула кофту, приклала його до напухлих грудей, щоб хоч трохи зігріти; вона притулила це до себе, до свого тіла, і вони затихло, і її одразу відпустили і біль і страх; вона лише почула зростаючу слабість, перед очима стояв туман; рештки сил втікали від неї, і вона подумала, що це їй вже сниться, із вдячністю до теплого сіна, до журавлів, до того величезного Бога, який почув її і надіслав їй живий крик і сухе тепло, вона порухала висохлими губами і з великим трудом випростала з розшитого ковніра сорочки закам'янілі груди, спромоглась дати со-

сок їому, але це вже було не освідомлене бажання, а інстинкт. — вона затихла, відходячи від усього, і її набухлі, хворобливі груди тепер гріло воне. І це, вже чуже, а все-таки своє тепло ще продовжувало деякий час підтримувати її, але на віть і це відчуття слабіло більше й більше, і коли під ранок господар хати, молодий, високий мужик, вийшов насмикати корові та вівцям сіна і наштовхнувся на неї, вона вже нічого не відчуває, і тільки солодко пахло холодною кров'ю. Майже напівзадушене немовля чоловічої статі не зразу змогли визволити з її задубілих рук і разом з нею внесли в хату, і коли поклали на лавку і відвели з її лица густе зсохле волосся, побачили біле лице в застиглій, втихомиреній красоті; вона виглядала наче жива, і від чаду кидаючої лампи в мертвих очах її третміли тіні, і дружина господаря Євфросинія, яка тримала біля грудей голозадого малюка, ахнула й подалася назад; а Захар, чоловік її, розгублено почесав волосаті груди, занепокоєно витиснув: "Ото, не було мороки", — і всією натруженовою долонею від лоба до губів провів по твердому лиці покійної, закриваючи її очі.

...З хохландії мабуть баба забрела. У них цього року якась нерозбериха, мор, як чутно. Хліб, який був, державі пішов, ось вони й мандрують в усі боки...

...Здається, і правда з хохлів..., сорочка вся півниками вишита... звідти багато тепер — чоловіки, діти бредуть. Негаразд, кажуть, у них. Шкіра до костей поприсихала; шкутильга, шкутильга по дорозі, ляже — і готовий. А перед самим кінцем поганою водою наливається, розносить його. Хто каже, недорід на Україні, а хто... Он моя матір про кінець світа вбивається, наче не спить, антихриста вичікує...

Так описує страхіття голоду на Україні російський письменник Петро Проскурін. Важко стає на душі, коли читаєш такі страшні оповідання. І мимохіть напрошуються — а чи не був отим очікуваним антихристом сам Сталін, який усім народам залляв сала за шкіру, а особливо українському, від повного знищення якого врятувало тільки те, що він завеликим був, щоб з ним розправитись можна було так, як з кримськими татарами...

П'ЯТИЙ КОБЗАРСЬКИЙ ТАБІР НА ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

Лондон, Онтаріо, від 12-го до 26-го серпня
1984 р.

ІНСТРУКТОРИ ПРО ТАБІР

Кожного року по двох тижнях навчання студенти вертаються додому з більшим знанням пісень і ширше розвинутим талантом грання на бандурі.

Зі свого досвіду, як інструктора, я переконалась, що не тільки учні, але й учителі відіїжджають чогось навчившись. Ми навчилися мати більше терпіння, витривалості і поглибили наш хист, як учителі.

Михася Бабій

Дуже приємно було вчити початківців в моєму першому році в інструкторському складі. Учні пильно старалися і набули певного знання і любові до бандури. Також і я навчилася, як важно тримати дисципліну, але й пожартувати трохи під час лекції щоб повністю використати час. Поза гранням, всі гарно забавлялися на ватрах, забавах і у вільний час. Їжа була надзвичайно смачна.

До побачення, всі, на другий рік!

Світлана Ліщина

Мені дуже приємно працювати інструктором на Кобзарському таборі. Це вже четвертий рік і я кожного року сама навчаюся все більше про українську музику, культуру і життя. Я радію, що так багато учнів мають охоту вивчати наше мистецтво гри на бандурі і спів.

Бажаю всім учасникам, а найбільше своєму гурткові, дальших успіхів у поглиблюванні знання української музики і культури.

Леся Коніт

П'ятий Кобзарський табір пройшов скоро і успішно. Мені припала приємність вже третій рік бути інструктором і передавати кобзарство майбутнім бандуристам. Всі діти охоче і старанно працювали. Думаю, що ці два тижні були надзвичайно корисні не тільки дітям, а й інструкторам та нашій команді. Я задоволена з праці моєї групи і бажаю всім великих успіхів в майбутньому.

З кобзарським привітом,
Оксана Родак

Кобзарський табір 1984 року є відмінний від табору минувшого року. Нова частина будинку на оселі створює атмосферу для грання: стіни вібрують звуком молодих бандуристів.

Це є мій перший рік як асистент на таборі і я здивований, як багато я сам навчився про дітей та їх поведінку. Молюся, щоб і на другий рік приїхати.

Петро Жура

Обкладинка вістей 5-го Кобзарського табору на оселі "Україна", 1984 р.

Малюєв Андрій Мамчич

Це є мій другий рік як інструктор на цьому таборі і я дуже задоволений, що діти продовжують ту працю, що батьки почали, а головне, що молодь працює над собою. Радісно, що мова наша і гра на бандурі як той цвіт розвивається і на цій оселі справді живе Україна!

Щиро дякую всім, пані Оксані, пану Василю та бунчужним за терпеливість, а найголовніше, дякую молоді, бо без них бандура б не дзвеніла. Бажаю всім якнайкращих успіхів в майбутньому!

Микола Невмержицький

Це є мій п'ятий рік на оселі "Україна" на Кобзарському таборі. Кожний рік був цікавий, але цей найцікавіший. Життя таборовика — це одна справа, а життя інструктора чи асистента — цілком інша... Так чи інакше, мені цей табір подобається з обидвох сторін. Мої учні є працьови-

ті, колеги-інструктори жуваві і команда приємна. Я дуже радо вернуся наступного року на... шостий рік.

Павло Пошиваник ВЮ

ЯК МЕНІ НА ТАБОРИ

Це є мій другий рік тут. Мені тут дуже подобається. Я люблю купатись, їздити на човнах і грати на бандурі.

Юрій Павлюк

Я успішно перебула мій другий Кобзарський табір. Будучи в найстаршій групі, мушу багато вивчати і маю довгі проби, але в гарнім товаристві і з цікавим чителем — Миколою Невмержицьким, час проходить швидко. Їжа поліпшилась від минулого року і мушу починати бігати вранці щоб згубити вагу. Ми приємно забавлялися на забаві і при ватрі вночі, але карти вдень були тяжкі. Назагал, я приємно провела час.

Надя Дубик

Це був мій третій рік на Кобзарському таборі і напевно найкращий, бо тут було все, що треба для доброго табору: добри інструктори (особливо Микола Невмержицький), цікава таборова програма і непоганий добір хлопців і дівчат таборовиків. Їжа була непогана і погода приємна. Командант був найкращий зі всіх років, що ми мали. Це був добрий, цікавий, навчальний табір.

Олександр Ємець

Я думаю, що цей табір є найліпший з усіх таборів. Також і його команда. Навіть їжа є значно ліпша. Я навчився багато і мав добрий час.

Ігор Пікас

Вже третій рік, як я літом перебуваю на Кобзарському таборі. Я придбала собі багато друзів за цей час.

Програма табору складалася з таких предметів: гри на бандурі і співу. Також ми брали участь в купанні, забаві, відбиванці, веселуванні, розвагах в "Іст Парку", тощо. Найбільше — це вправа гри на бандурі. Микола Невмержицький, наш інструктор, говорив нам ввесь час: "Увесь тягар лежить на ваших плечах". І це правдиві слова. Ми старалися виконувати всі завдання. А це було не легко. Я хочу подякувати нашим господиням у кухні, які готували нам такі смачні страви. Я надіялася згубити вагу, але тому, що їжа така добра, я мушу починати бігати вранці, щоб згубити надмірну вагу. Все було добре зорганізоване і ми мали "добрий час". Моя щира подяка належиться моєму інструкторові Миколі. Я маю до нього велику повагу і хочу цією дорогою подякувати йому за терпеливість в навчанні нас і за його допомогу. Чекаю нагоди побачити всіх на майбутній зустрічі ОДУМ-у в Торонто.

Катя Кошарна

ДУМКИ УЧАСНИКІВ ПРО ТАБІР

Це є мій перший рік на таборі. Я дуже люблю грати на бандурі і співати. На четвертий день я дісталася від бунчужної кару.

Ліля Середа

Я люблю на таборі. Їсти дають добре. Тільки вставати зарано. Команда співчутлива, інструктори багато помагають. Цей табір — красота!

Євген Масляк

Це є мій третій рік на Кобзарському таборі і я з великою радістю зустріла давніх подруг, нових інструкторів і команду. Їжа дуже смачна. Ми весело беремо до рук бандури і граємо та співаємо. Після занять наш гарний бунчужний, Анатолій Луценко, дає нам вибрести спорт, а після спорту йдемо в гарний басейн на дуже відсвіжуочу купіль. Я проводжу гарно час і надіюсь, що й на другий рік приїду.

Оленка Ємець

Я люблю табір бо тут весело і цікаво. Тут є дуже гарні люди. Я люблю купатися.

Ліза Мачула

Цього року мені тут добре. Я люблю грати на бандурі і всі люди дуже привітні.

Андрій Шрубович

Я навчилася грати "Дударик" і жалію, що Григорій Китастий не є з нами цього року. Нова зала є чудова! Я дуже люблю сидіти за круглим столом. Я люблю цей табір найкраще за те, що можу брати душ у маминій кімнаті.

Ганна Метулинська

Цього року Бог був ласкавий і це гарно вплинуло на атмосферу табору. Моя гра на бандурі дуже поліпшилась і я провів з приятелями прекрасно час.

Анатолій Островський

Цього року на таборі чудово! Я зустрілася з давніми приятелями і запізнала нових. Інструктори чудові! Шкода, що табір тільки два тижні, а то скільки б ми навчилися! Сподіваюся приїхати й на другий рік.

Даруся Максимович

Я люблю їжу і грати на бандурі, і гри, і спорт, і купатися.

Борис Дяконов

Мені гарно на таборі бо тут є мої товаришки. Бунчужні дуже добрі до нас. Гарно плавати в басейні і на човниках.

Нatalka Sedlyarchuk

Це є мій третій рік на Кобзарському таборі. Я тут люблю все і хочу приїхати й на другий рік.

Андрій Бірко

Цей табір я вважаю найкращим з усіх. Команда прихильна і вирозуміла. Хлопці й дівчата, які сюди приїжджають, є більше ніж друзі; вони — родина. Інструктори вимагають праці від нас, але не забагато.

Андрій Мамчич

Я дуже люблю на цім таборі, особливо вільний час.

Град Кузик

Це мій перший рік тут і я люблю все: купатися в басейні і їздити на човнах, грati на бандурі і співати і також малювати малюнки для нашої книжки.

Марта Штангерт

Я дуже люблю цього року на таборі. Їжа була добра. Спорт був гарний і довго. І я багато навчився.

Микола Ємець

Я люблю плавати і грatisя у вільний час. І трохи люблю грati на бандурі.

Андрея Ракчайв

Мені тут подобається. Їжа добра і можна плавати на човнах. Я навчився грati на бандурі.

Андрій Передерій

Це мій другий рік на таборі. Люблю грati на бандурі, хоч і пальці болять. Мені було дуже приємно зустрітися з друзями з минулого року і запізнати нових. Тут дуже гарно.

Тара Макарті

Мій четвертий рік на таборі — успішний і корисний. Команда та інструктори привітні, їжа смачна. Ми граємо і співаємо гарні пісні. Я хочу приїхати сюди й на другий рік.

Леся Штангерт

Це є мій перший тиждень на Кобзарському таборі і тут дуже цікаво. Я познайомилася з новими людьми.

Оксана Федак

Це вже мій третій рік на Кобзарському таборі в Лондоні і знову приємно. Мені дуже подобається команда цього року бо вони за нас дуже дбають, але дають нам і повеселитись.

Галія Ємець

Цього року мій інструктор є Микола Невмержицький. Він гарний, але часом забагато забавляється. Табір найліпший зі всіх років, але я не люблю вставати так рано на руханку.

Леся Метулинська

Я дуже люблю табір бо маю багато товаришок і багато розваг, і ми пізно лягаєм спати. Я люб-

лю ті пісні, що ми співаємо і люблю свою учительку Михасю і люблю Розу, бо вона доглядає, як ми плаваємо в басейні.

Тамара Тютюнник

Це є мій третій рік на таборі і я пляну приїхати і на другий рік.

Мойра Урбанська

В таборі я люблю піднімати прапори, всякі гри і забави, а особливо співати гарні пісні. І я люблю наших гарних бунчужних.

Наталка Мінтянська

Це мій третій рік на цьому таборі і звичайно подобається, тільки кухарки занадто розводнюють сік.

Тамара Улізько

Кобзарський табір цього року дуже цікавий і корисний. Микола Невмержицький — це найліпший інструктор, що я мала за всі три роки на оселі Україна. Він вчив нас грati з чуттям і деколи нас дуже смішив. Також приємно було зустрітися зі знайомими та запізнати нових друзів.

Олена Кошарна

Я дуже, дуже, дуже, дуже люблю цей табір: і їжу, і товариство, і бунчужних, і пісні, і нашу опікунку басейну — Розу.

Миросся Михаськів

Я дуже люблю табір. Усе тут цікаво: гра на бандурі і спів, спорт, розваги, ватри, забави, і їжа смачна. Люблю наших бунчужних бо вони нас гарно шанують. Я б хотіла приїхати і на другий рік.

Аня Сенцьо

В таборі є дуже гарно. Я люблю грati на бандурі і люблю всі розваги, а найбільше — плавати на човниках. Наші бунчужні деколи до нас дуже милі.

Лариса Михаськів

"Ми об'їхали землю навколо, пропливли океани й моря", та якось опинились в таборі, Україно, оселе моя! Це вже третій рік так зі мною сталося, але вийшло цікаво і корисно; учасники дружно провели час.

Щиро дякую інструкторові Миколі Невмержицькому за його толк і залізні нерви. Також дякую бунчужному Анатолієві за всю допомогу і терпіння.

Їжа цього року переважно смачна. Цей табір ствердив приказку — "Як дбаєш, так і маєш".

Богдан Ємець

ВЕСІЛЬНІ ДЗВОНИ

Для молодят, серця яких наповнені юним, вимріяним щастям, прийшла довгожданна хвилина, коли в суботу 11-го серпня 1984 року в переповненій рідними, друзями, гостями православній церкві св. Юрія в м. Ст. Кетерінс, Онт. стали під вінець Надія Гаврилюк і Юрій Метулинський в супроводі своїх дружок і бояр, яких було аж вісім пар. Кошик гарних квітів несла чарівна Ганя Метулинська, а маленький козак Степан Мокієнко поважно ніс вінчальні кільця.

Церемонію вінчання прекрасно перевів о. Микола Метулинський з міста Ст. Пауль, Мінесота, США, (рідний дядько молодого) при співучасті ще шести священиків-отців: Т. Славченка, Губки, Бублика, Левицького, Мельника і Гліцького.

Все складалось надзвичайно гарно: надворі стояла чудесна, літня сонячна погода, а всередині церкви, якось особливо, вро- чисто, з піднесеним настроєм, співав церковний хор під вмілим керівництвом Ол. Мельничука. Здавалось, що все довкола, ввесі світ співав довгоочікувану мелодію, мелодію щастя і радості молодятам.

Всьому українському громадянству міста Ст. Кетерінс і околиць відомо, що Надя є дочка Миколи і Клавдії Гаврилюк, виростала зі своїм братом Григорієм в українській патріотичній родині, яка турбувалась про виховання своїх дітей в українському і релігійному дусі. Надя вчилася в українській школі, закінчила курси українознавства, належала до молодечої організації ОДУМ, де виконувала різні відповідальні праці, була старшою виховницею. Належала до ансамблю бандуристів "Кобзарі" і була там першим заступником керівника ансамблю — Оксани Метулинської. Сама грала, танцювала і навчала других дітей гри на бандурі. Була їх інструктором. Весела, привітна, життєрадісна Надя легко знаходила спільну мову зі своїми учнями й друзями, знайомими. Закінчивши середню школу, Надя поступила вчитися у Віндзорський університет на соціологічно-психологіч-

Надя (Гаврилюк) і Юрій Метулинський.

Ст. Кетерінс, 11 серпня 1984 р.

ний факультет, а після закінчення першого року навчання там, перейшла до Торонтського університету, де даліше продовжує своє навчання.

Юрій Метулинський — син відомих в багатьох містах США і Канади — о. Віталія і добродійки Надії Метулинських, діти яких всі виховані в релігійному й патріотичному дусі, народився і виріс на американському континенті, належав до молодечої організації СУМ, активним членом якої він був довгий час; є членом капелі бандуристів ім. Т. Шевченка в Детройті і, не жаліючи свого власного часу, продовжує й тепер свою співпрацю з капелею, їздячи на проби туди кожних два тижні. Але Юрій не зупиняється на цьому. Він ще знаходить час та енергію і тепер, разом зі своєю милою дружиною Надією, навчають молодих бандуристів гри на бандурі при православній церкві св. Андрія в Торонто. З усього видно, що Юрій любить все своє, українське, він також закінчив курси українознавства. Закінчив середню школу пішов учитися до Віндзорського університету, який успішно закінчив і тепер працює в Онтарійській Компенсейшен Борд (Compensation Board).

Весільна частина прийняття бу-

ла пишна і багатолюдна. Розпочалась о 6 г.с.д. вечора в чудово прикрашений залі юнійних авторобітників фабрики Джі-ем-сі (GMC), довголітнім кваліфікованим робітником якої є тато молодої — Микола Гаврилюк. В залі, де було більше як 500 гостей, новоодруженну пару в супроводі дружок і бояр, під звуки чарівної музики оркестри "Буковина Брас", зустріли й привітали батьки молодят українським традиційним хлібом і сіллю.

Після цього весільний староста Володимир Метулинський, господар прийняття, запровадив за головний стіл молодят, дружок, боярів та познайомив гостей, що прибули на це родинне свято з різних міст Канади і США, з родинами молодят. Володимир, хоч і молодий, вміло і детинно керував дальшим ходом прийняття.

Весільними старостами були згаданий вже Вол. Метулинський — брат молодого, Олександер Василенко — хрещений тато молодої і Микола Метулинський — двоюрідний брат молодого. Старости, згідно українського звичаю, були перев'язані вишиваними рушниками від молодої. Весільними свашками були: Наталя Метулинська, Ліза Василенко і Оксана Метулинська, які теж, згідно традиції, мали перев'язані руки хустками.

В підготовці і переведенні весільної церемонії відчувалась дбайлива і досвідчена рука мамів молодої і молодого, а це пані Клаві Гаврилюк і добродійки Надії Метулинської, які довгий час ще перед весіллям все розпланювали, всім журились — турбувались, щоб все було добре, щоб все було так...

З нагоди одруження молодої пари були висловлені привіти та побажання: батькам молодят, дружкам, боярам, а особливо цікаво говорила добродійка Надія Метулинська — часами згадуючи і про своє, наче недавноминулє вінчання — родичами молодих та друзями. Від ТОП-у Канади вітав голова ТОП-у Іван Данильченко.

Зворушливі такою гарною гостиною, а також увагою рідних, друзів, знайомих та всіх гостей до них, обое молодята сердечно дякували присутнім отцям свя-

щеникам, батькам, дружкам, боярам і всім гостям за все, все, що було зроблено добре для них сьогодні так гарно і велично, і за те що прибули сюди, щоб звеличити цей великий в іхньому житті день.

Вечеря розпочалась молитвою отця-protoієрея Тараса Славченка. Смачна вечеря з багатим буфетом різноманітних напитків, задовольняла бажання найвибагливіших смакунів. Після вечері, під звуки чарівного вальсу, молода пара розпочала весільні танці, які продовжувались, разом з різними розвагами, до півночі. Особливо зворушливим було скидання вельону з молодої мамою молодої і запинання її хусткою. Взагалі весілля відбулось в дружній родинній атмосфері і в традиційному українському стилі. А медовий місяць молодята поїхали відбувати в північне Онтаріо, (де трошки прохолодніше), в котедж Надіно-

го хрещеного тата О. Василенка і його милої дружини Лізи.

На другий день весілля відбулись традиційні поправини в приміщенні "Шукер Шек", на Бантінг вул., власниками якого є Микола і Оксана Метулинські, де зібралось чимало гостей, співаючи пісень, граючи в більярд, розважаючись хто як міг зі своїми друзями. Весело проходив час... А для отця Віталія і добропідруги Надії Метулинських присутні гости зробили несподіванку, обдаровуючи їх традиційним зеленим барвінковим вінком, як символ одруження останнього сина. Такою несподіванкою вони були приємно вражені і сердечно дякували присутнім гостям.

Федір Білаш запропонував зробити збірку на українську пресу, на що гости відгукнулися і склали \$140.00, які розділено на журнал "Молода Україна" — \$70.00, і "Вісник" \$70.00.

Всім жертвоводам шире спа-

сибі, а молодій парі всі гості бажали щасливого подружнього життя на многій, многій літа!

В. Ваштур

ЗА ЛАШТУНКАМИ

— Що за неподобство! обурюється співак. — Мені подарували лише три кошики з квітами!

— Невже цього мало?

— Але ж я заплатив за чотири!

НЕ ВСТИГ

Малий Юрій прийшов додому весь у багнюці. Мама сердито запитує:

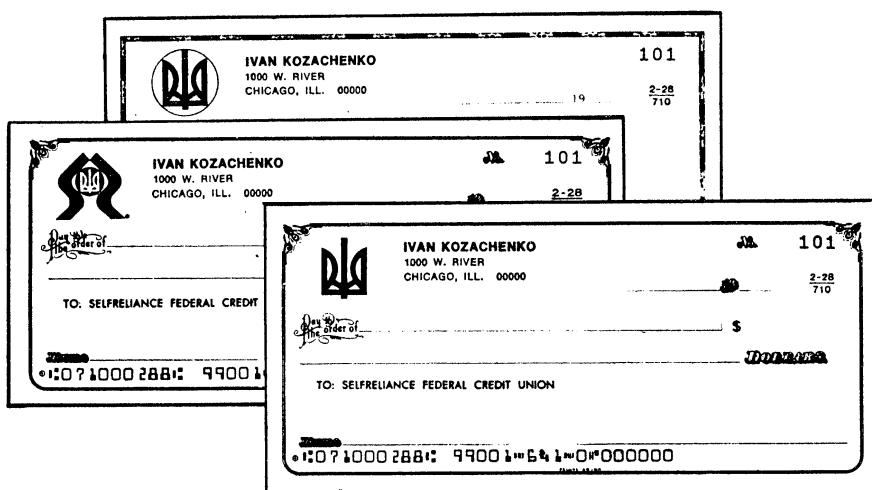
— Що ти робив?! Подивись, який брудний.

— Я впав у калюжу, — пояснює син.

— Як?! У нових штанах?!

— Мамо, не свари мене, я не встиг їх зняти.

“УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ”

“САМОПОМІЧ”

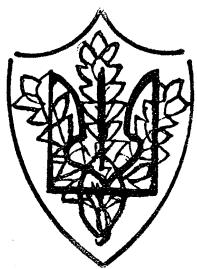
2351 W. Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 489-0520

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

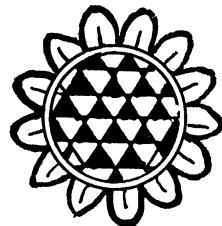
**УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ
(ДРЕФТИ) та інші чеки
МОЖНА ДІСТАТИ
В УКРАЇНСЬКИХ
КРЕДИТОВИХ
КООПЕРАТИВАХ.**

**КООПЕРАТИВНІ ЧЕКОВІ
КОНТА є КРАЩІ
ЯК ЗВИЧАЙНІ ЧЕКИ.**

- Трансакції є безкоштовні
- Не вимагаємо мінімального сальда на конті.
- Перших 150 дрефтів даром, при відкритті нового дрефт конті
- Заробляють дивіденду
- Дрефти мають копії

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

Г. КАРИНА

БЛАГОРОЗСУДЛИВИЙ РОЗБІЙНИК

Багато розбійників і злодіїв ховалося в ущелинах диких гір і серед пустель за стародавніх часів.

Одного разу, під час подорожі до Єгипту, Діва Марія, Святий Йосиф і Дитятко-Христос шукали собі притулку на ніч в пустелі. Але вона була глуха й безлюдна. Лише вічні зорі з любов'ю дивилися на свого Творця, але Господеві угодно було поки що не відкривати перед світом величі Своєї: Його Мати і Святий Йосиф були дуже зморені і поволі йшли в темряві ночі, шукаючи очима жаданого вогника, що дав би їм надію на відпочинок.

Аж ось блиснув сподіваний вогник. Подорожні пішли на нього і дійшли до хатини. Постукали. Двері відчинила смуглява модала жінка з сумним обличчям. Вона перелякано почала умовляти втомлену Святу Родині:

— Не входьте сюди, мій чоловік страшна людина: він жорстокий вбивця, провідник ватаги таких самих, як і він. А в Тебе ще є дитина на руках, — звернулася жінка до Богоматері: — тікай швидше звідціля!

— Бог збереже нас, ми залишимося тут, — відповіла втомлена Мати Божа, і Вони залишилися в хатині.

Мати Божа попросила води, щоб скупати Ісуса. Жінка подала воду. Пречиста Мати викупала Сина. Тієї хвилини в колисці заплакала дитина господині. Схвильована жінка взяла на руки свою дитину. Глянула на неї Мати Божа і бачить, що мале тільце вкрите гнійними струпами й болячками. Вона взяла хворе малятко і викупала в тій воді, в якій купала Христа Спасителя.

Зі здивуванням і страхом побачила господиня хати, що тіло її хлопчика зовсім очистилося, на ньому не зосталося жадного струпика.

— Хто ж Ви такі? — спітала жінка подорожніх і не дісталася відповіді...

Опівночі зчинився крик, галас і в хату вдерлася ватага п'яніх озброєних ножами людей. На чолі їх був отаман — господар хати. Вовчим

хижакством блиснули їйому очі, коли він побачив несподіваних чужих людей. “Хоч мала, а таки буде здобич” — промайнуло в розбійниковій голові.

Дружина мовчки взяла його за руку і підвела до колиски їхнього сина, який спокійно спав. Батько побачив, що син його чистий від струпів.

— Що це? Яким чином? — спітав розбійник дружину. Вона мовчки показала рукою на Божу Матір.

І ніякої шкоди Святій Родині розбійник не заподіяв.

На ранок подорожні зібралися в дорогу. Несміливо підійшов господар хатини до Божої Матері і подав їй гаманець із золотом:

— Здастесь Вам у дорозі, — сказав розбійник. Але велично відвелася його руку Божа Маті.

— Богові не треба грошей, — промовила Цариця Небесна, і Свята Родина пішла далі.

Не знала тоді мати зціленої дитини, що через тридцять років син її буде розп'ятий на хресті праворуч Спасителя, що син її, розбійник, покається, і Господь простить їйому все і скаже: “Нині будеш зі Мною в раю”.

В-во “Заграва”, 1946 р.

Зима тікає навісна,
А з нею дні холодні.
Іде заквітчана весна
І свята Великодні.

Г. Черінь

ЦИМИ СЛОВАМИ ВІТАЄМО ВСІХ
ЧИТАЧІВ СТОРІНКИ ЮНОГО
ОДУМУ З РАДІСНИМ СВЯТОМ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ.
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Ліна КОСТЕНКО

ШЛЯХ НА ГОЛГОФУ

То ж не була вузесенька стежина.
Там цілі юрми сунули туди.
І плакала Марія Магдалина,
Що не подав ніхто йому води.

Спішили верхи. Їхали возами.
Похід розтягся на дванадцять верст.
І Божа Мати плакала слізами —
та поможіть нести ж йому той хрест!

Чи ви не люди?! Що за чудасія,
дають старцям, підсаджують калік.
А тут же йде, ну, добре, не Месія, —
людина просто, просто чоловік!

Юрма гуде, і кожен пнеться ближче.
Хтось навіть підбадорує: терпи,
вже он Голгофа, он Череповище! —
хрущали під ногами черепи.

Сказати б, зброя, це хіба єдине?
Так що б зробили стражники юрбі?
А в юрмах тих малесенька людина
тягла хреста важкого на собі.

І хоч би хто! Кому було до того?
Всі поспішали місце захопить.
Воно ж видніше з пагорба крутого,
як він конає, як він хоче пить.

І він упав. І руки аж посиніли.
Тоді знайшовся добрий чоловік:
наморений, ідуний з поля Симон,
що йшов додому, в протилежний бік.

Коли ж звершилась вся ця чорна справа
і люди вже розходилися ті, —
от парадокс: заплакав лиш Варава,
розвійник, не розп'ятий на хресті.

Чи пожалів, чи вдячен був Пілату,
чи втямив, темний, раптом щось нове:
що Божий Син таки іде на страту,
а він, розвійник, — він таки живе.

(“Неповторність”, Київ, 1980)

ВІДГАДАЙТЕ!

Що то за баба сидить на столі,
А надоколо, мов внучки малі,
І масло, і яйця, і кругла ковбаска,
І шинка, і сирік, і бубликів в'язка?
Що то за баба?
Вгадайте, будь ласка!

Посол до Онтарійського Парляменту, Юрій Шимко,
дає доповідь про Володимира Івасюка на бенкеті
під час Одумівської Зустрічі.

1 вересня 1984 р.
Торонто, Онтаріо

Фото Ол. Пошиванника

Гр. Чупринка

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

В небі, в зоряній безодні
Тонуть дзвони велиcodні,
Тонуть, тонуть, ніби сон,
Б'ються, дзвоняТЬ
ТОН-У-ТОН;
З ними дума в небо лине,
З ними никне, з ними гине
тъма заслон
Гаснуть зорі, знову світло.
Все радіє, все розквітло.
Зникла сила перепон,
Вся земля — святий амвон!
Сяйвом душі всі облиті
І немає їм на світі заборон.

Хто ЦЕ?

Двоє “М” і двоє “А”
Відповідно укладіть.
Вийде слово дорогое,
А яке? Самі скажіть.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Дорогий Леоніде Андрійовичу!

Припадково витяг в Лото Квебек за 50 ц. 100 дол. Що робити? Моє устаткування в хаті старе, але ця сума мала щоб його оновити. Отже, вирішив що на слідуючий раз може виграю більше, а ці 100 дол. передаю на фонд "М.У." для сприяння літературних здібностей, що започаткував Федір Бойко.

Хворію і то одна за другою хвороби прив'язують мене до шпитального ліжка. Та й вік, 83 роки, все таки поважний, хоч я з племені запорожець. Мій прадід був висланий до Самарської паланки біля Новомосковська і не був кріпаком.

Вітаю Вас з надходящими Святами Великодня і Вашу родину та редакцію "М.У."

З пошаною і привітом

А. Степовий
Монреаль, Кве.
18 березня, 1985

Вш. пане редакторе!

Журнал "Молода Україна" є добрий. Мені дуже сподобався допис в листопадовому числі (338) про відкриття залі "Полтава" на оселі "Україна".

Іван Вінничук
Лондон, Онт.
17 лютого 1985 р.

Дорогий Редакторе!

В "Молодій Україні" мені подобається все. Все в ній пишеться до діла. Допис "Відкриття залі Полтава" В. Баштура був вийнятково добрий.

Микола Гаврилюк
Ст. Кетерінс, Онт.
24 березня 1985

Пане Редакторе!

Я перечитую журнал від початку до кінця. Особливо люблю читати те що діти пишуть про табори. Також подобаються поезії Світлани Кузьменко і статті д-р А. Лисого — нашого земляка з Конотопу.

Марія Ющенко
Лондон, Онт.

Вш. редакціє!

Некрологи в "Молодій Україні" є часто задовгі. Треба їх скорочувати. Статті Віктора Мішалова є цікаві, сторінка Юн ОДУМ-у добра.

Іван Корець
Торонто, Онт.
15 березня 1985

Вш. Пане Редакторе!

За всі роки що я є переплатником "Молодої України", на мою думку журнал тепер є найкращим. В нім є матеріал для молодих і старших читачів. Я з нетерпінням чекаю на кожне нове число. Добре що в журналі поміщається матеріал про життя на одумівських таборах як рівної про працю в ОДУМ-і взагалі. Сторінка Юн ОДУМ-у, редакторана Валентиною Родак, корисна не тільки для молодих, а й для старших. Редакторові Л. Ліщині, та всім членам редколегії сердечне спасибі за їхню тяжку працю.

Іван Данильченко
Лондон, Онт.
5 квітня, 1985

Дорога Редакціє!

Журнал "М.У." перечитую ввесь. Сторінка Юн ОДУМ-у активізує молодих українців. Статті д-р А. Лисого змістовні, люблю читати їх. В журналі мусіло б більше писатися про СКВУ.

Борис Яремченко
Лондон, Онт.
20 березня 1985

Дорогі Панове!

Дякую за такий гарний і цікавий журнал. Тут пересилаю 30 дол. на фонд "Конкурс 1985" який започаткували панство Федір і Надія Бойко. Приємно знати що є меценати зацікавлені в українській мові і майбутністю нашої молоді. З далекого Нью Джерсі гарний привіт їм і многая літа.

З пошаною до Вас,
Юліяна Мазурець
Піскатавей, Н. Дж., США
23 березня 1985

МОЛОДЬ – МАЙБУТНЄ НАЦІЇ!

Допомагайте молоді морально і
матеріально. ОДУМ потребує
Вашої помочі!

**НА ПРЕСОВИЙ ФОНД
"МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"
ЖЕРТВУВАЛИ:**

Іван Петруша з дружиною,
Детройт, США \$75.00

На нев'янучий вінок бл. п. Євдокії Міщенко зібрано на поминальний тризни в Лондоні, Онтаріо. Хай канадська земля буде легкою покійній Євдокії. Переслала Галина Володченко. 45.00
Петро і Ольга Неліпа, Вітбі,
Онт. 26.00

У сороковий день відходу у вічність св. п. Петра Семегена пожертви в Торонто склали:

Петро і Лариса Байрачні	25.00
I. і С. Білей	20.00
Г. і С. Кушпер	10.00
С. і Г. Бадівський	10.00
Я. Артимишин	10.00
M. і С. Ликаєвські	15.00

Клавдія і Микола Гаврилюк, Ст. Кетеринс, Онт.	20.00
Петро Шанда, Іслінгтон, Онт.	20.00
A. Юріняк, Лас Анджелес, США	20.00
Катерина Щербань, Торонто, Онт.	20.00
Олександер Сосна, Ошава, Онт.	20.00

До дня світлого Воскресіння Христового на могилу ОДУМ-івця Гені Сойка кладемо пучок конвалій і фіялок. Нехай покійний Геня спочиває в оселях Творця. Осиротілим батькам А. і В. Сойкам крілкого здоров'я, спокою і наше "Христос Всокрес".

На пресовий фонд журналу "Молода Україна" пересилаємо 15 дол. Ваші лондонці. 15.00

Братство св. Володимира 15.00
з Торонто, голова — Павло
Макогон, секретар — Вікентій Літвінов.

Михайло Ходаченко, Торонто, Онт.	15.00
Г. Кривуша, Філадельфія, США	12.00
Г. Гаврильків, Вінніпег, Ман.	10.00
Теодор Матвієнко, Торонто, Онт.	10.00

Марія і Микола Ющенко, Лондон, Онт.	\$10.00	М. Марченко	\$1.00
Василь Косогор, Чікаго, США	\$10.00	Павло Коновал	
Омелян Денисюк, Етобіко, Онт.	\$10.00	Жертводавцям і прихильникам "Молodoї Україni" щира подяка.	
Др. Юрій Криволап, Балтімор, США	\$10.00	Редакція і адмін. "М.У."	
Іван Данилюк, Торонто	5.00		
Іван Даценко, Торонто	5.00		
Марія Капуста, Філадельфія	5.00		
Др. Остап Сокольський, Скарборо, Онт.	5.00		
Наталка Проненко, Торонто	5.00		
М. Сидорець, Трентон, Н. Дж.	5.00		
Микола Міщенко, Торонто	5.00		
Іван Вінничук, Лондон, Онт.	5.00		
Іван Данильченко, Лондон, Онт.	5.00		
М. Турянський, Чікаго, США	5.00		
Марія Хребто, Ст. Кетеринс, Онт.	4.00		

**В 4-ТУ РІЧНИЦЮ БЛ. П.
С. Х. ТАРАСЕНКА**

В четверту річницю відходу у вічність бл. п. Степана Харитоновича Тарасенка, замість квітів на його могилу було переведено Віктором Білоусом збірку на поминальний тризни 24 лютого 1985 року на українську пресу в сумі 101.00 дол., що розділено на "Українські вісти" 50.00 дол., "Українське православне слово" 30.00 дол., "Молода Україна" 21.00 дол.

Пожертви склали:

П. Коновал	\$10.00
В. Білоус	\$10.00
А. Погрібний	\$10.00
В. Шкляров	\$6.00
I. Мужа	\$5.00
Л. Ботвін	\$5.00
П. Гладко	\$5.00
М. Пошиваник	\$5.00
М. Будько	\$5.00
В. Луценко	\$5.00
П. Саламаха	\$5.00
В. Лотовський	\$5.00
I. Гончаров	\$5.00
Н. Калініченко	\$3.00
О. Передерій	\$3.00
М. Козленко	\$3.00
Х. Сабецький	\$3.00
I. Зурек	\$3.00
П. Гуртовий	\$2.00
М. Пилипенко	\$2.00

ПРОШУ ВАС ЗА СВІДКА

— Дорогий Петре, а чи не пішли б ви мені за свідка у народний суд?

З великою радістю. Оце недавно я одному посвідчив, то дали йому п'ятнадцять років...

У РЕСТОРАНІ

— Кельнер, у супі, який ви мені подали, — тарган.

— Не беріть цього близько до серця: він багато не з'єсть.

В АДВОКАТА

Клієнт: А в кінці заповіту напишіть, будь ласка, щоб на моєму похороні обов'язково грав оркестр.

Адвокат: Гаразд. А які саме твори ви хотіли б почути?

ОДРУЖЕНИЙ

— Здоров, друже! Давненько не здибались. Одружився вже? Чи, як і раніше, сам готуєш обід?

— I те і друге.

ЩО БОЛИТЬ?

Хлопчик прийшов на прийом до лікаря.

— Що в тебе болить? — питав лікар.

— Мама казала, що голова!

МОЛОДЬ – МАЙБУТНЕ

НАЦІЇ!

Допомагайте молоді

морально й

матеріально.

ОДУМ потребує

Вашої помочі!

Ціна 1.25 дол.
в США і Канаді

M O L O D A U K R A I N A

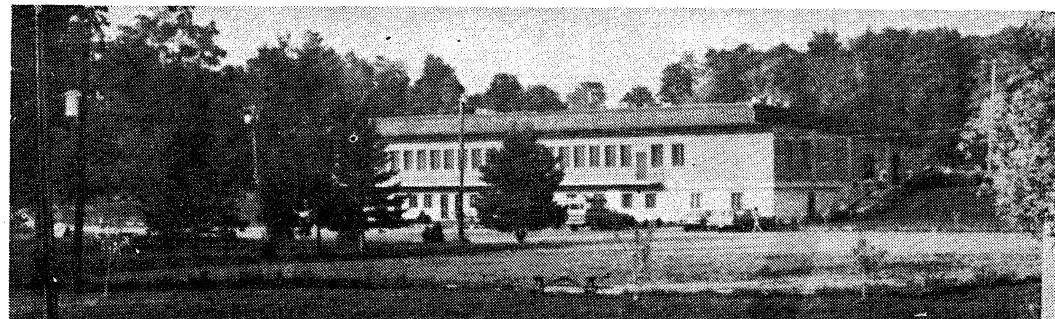
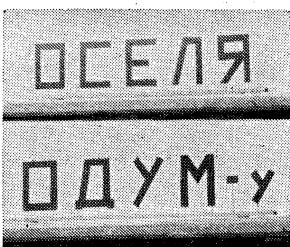
If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1

LONDON, ONTARIO
(PRE-MIX CONCRETE)

Оселя розташована на окраїні м. Лондону, Онт., Канада, в містечку Дорчестер. На оселі відбуваються Курси Виховників ОДУМ-у, Відпочинково-Виховні Табори Ю-ОДУМ-у, Спортивні Табори ОДУМ-у, Кобзарські Табори ОДУМ-у, одумівські зустрічі, з'їзди, конференції, пікніки та різноманітні імпрези. Заля оселі приміщує 600 осіб і надається на різні українські імпрези з модерним кухонним устаткуванням та смачними українськими стравами. Оселею керує Рада Директорів. Голова — М. Співак. Зацікавлених прошу писати або телефонувати на повищє подану адресу. При нагоді відвідайте оселю, а ми будемо сердечно вітати Вас.

Інформує І. ДАНИЛЬЧЕНКО — заст. голови та орг. референт